

การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท
(SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ธันวาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

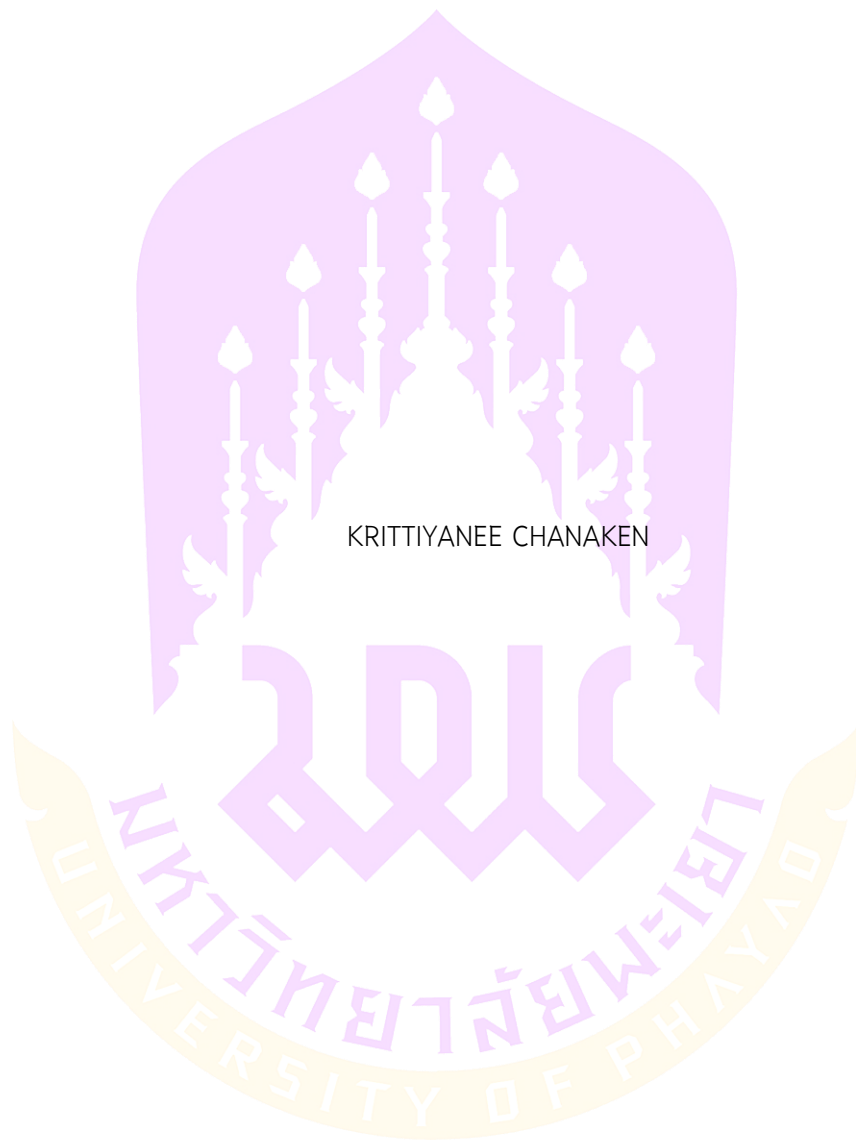
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ธันวาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

TEACHERS' PARTICIPATION IN USING THE SEAT FRAMEWORK OF THE INCLUSIVE
SCHOOL UNDER BANGKOK PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE

KRITIYANEE CHANAKEN

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

December 2023

Copyright 2023 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ของ กฤติยาณี ชนะเคน

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปณตนนท์ เกียรติประภากุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันติ บุรณะชาติ)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
(ดร. ธารินทร์ รसानนท์)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. รักษิต สุทธิพงษ์)

- เรื่อง:** การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
- ผู้ศึกษาค้นคว้า:** กฤติยาณี ชนะเคน, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2566
- อาจารย์ที่ปรึกษา:** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลันติ บุรณะชาติ
- คำสำคัญ:** การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT), โรงเรียนเรียนร่วม

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 314 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test และการทดสอบ F-test และทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของ Sheffe' ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title: TEACHERS' PARTICIPATION IN USING THE SEAT FRAMEWORK OF THE INCLUSIVE SCHOOL UNDER BANGKOK PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE

Author: Krittiyane Chanaken, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2023

Advisor: Asst. Dr. santi Buranachart

Keywords: SEAT Framework, Inclusive Schools

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study teachers' participation in the management of the SEAT framework in the inclusive schools under Bangkok Primary Education Service Area Office, 2) to compare teachers' participation in the management of the SEAT framework in the inclusive schools as classified by educational level, teaching experienced and school size. The sample group were 314 primary school teachers in the inclusive schools under Bangkok Primary Education Service Area Office. The research tool was a 5 rating scale questionnaire which the reliability was 0.87. The data were analyzed with descriptive statistics: percentage, mean, standard deviation and inferential statistics: t-test and F-test.

The results of this research were as follows: 1) teachers' participation in the management of the SEAT framework in the inclusive schools in overall and each aspect were rated at a high level 2) the comparison of teachers' participation in the management of the SEAT framework as classified by educational level and teaching experienced in overall and each aspect were not difference but as classified by school size in overall and each aspect were statistical difference at .05 level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความเมตตากรุณาเป็นอย่างสูง จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ชารินทร์ รสานนท์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณตนนท์ เกียรติประภากุล ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.ชารินทร์ รสานนท์ อาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารการศึกษา ที่กรุณาร่วมเป็นคณะกรรมการสอบพิจารณาตลอดจนให้คำแนะนำ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย นิรัญทวี และ ดร.สมพร หวานเสรีจ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่ให้ผู้วิจัยเข้าดำเนินการวิจัย จำนวน 37 โรงเรียน

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์วิทยาลัยการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้กล่าววามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้ให้ความรู้ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ผู้วิจัยขอขอบบพบูชาแต่บิดามารดา และครูอาจารย์ที่ให้การอบรมสั่งสอน จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จและภาคภูมิใจในวันนี้

กฤติยาณี ชนะเคน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา	8
แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	17
การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	23
แนวคิดการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	53

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
การวิเคราะห์ข้อมูล	56
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
สัญลักษณ์ทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	58
ตอนที่ 2 ผลการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร..	59
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร	67
บทที่ 5 บทสรุป.....	77
สรุปผลการวิจัย	77
อภิปรายผล.....	79
ข้อเสนอแนะ.....	82
บรรณานุกรม	84
ภาคผนวก.....	89
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	90
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	91
ภาคผนวก ค ผลการพิจารณาแบบประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) แบบสอบถาม.....	97
ประวัติผู้วิจัย	103

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
ตาราง 2 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	58
ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม	59
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านนักเรียน	60
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อม	62
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	64
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านเครื่องมือ	66
ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและในแต่ละด้าน	68
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและในแต่ละด้าน	69

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้ โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและในแต่ละด้าน	70
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ ครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและในแต่ละด้าน	71
ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานครจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและในแต่ละด้าน.....	72
ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหาร จัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านนักเรียนเป็นรายคู่.....	73
ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหาร จัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านสภาพแวดล้อมเป็นรายคู่ 74	
ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหาร จัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นรายคู่	75
ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหาร จัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านเครื่องมือเป็นรายคู่.....	76

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ภาพ 2 การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT).....	38

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการจัดการศึกษาปัจจุบันมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนามนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชนทำให้บุคคลพิการได้รับโอกาสทางการศึกษามากขึ้น ตามที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ซึ่งมีเจตนารมณ์ในการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีร่างกายพิการทุพพลภาพ บุคคลที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส รัฐบาลได้มีการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลพิการเข้ามาเรียนร่วมกับเด็กปกติโดยจัดให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละประเภท โดยจะต้องจัดอย่างมีระบบ โดยการร่วมมือกันระหว่างนักการศึกษา นักจิตวิทยา แพทย์ และผู้เชี่ยวชาญ ด้านอื่น ๆ เป็นการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โดยจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนในระบบการศึกษาเดียวกัน โดยไม่แบ่งแยกว่าบุคคลพิการหรือเด็กปกติ โดยบุคคลพิการต้องได้รับการสนับสนุนด้านการแพทย์ วิชาการ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา โรงเรียนมีการปรับหลักสูตร ยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการ เทคนิคการเรียน การสอน สถานที่ ฯลฯ รวมทั้งให้มีบุคลากรสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อบุคคลพิการ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 กำหนดให้โรงเรียนต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความพิการทุกประเภท ทั้งที่มีความบกพร่องและปัญหาประเภทต่าง ๆ เด็กด้อยโอกาสหรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557) ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557) ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) มีส่วนประกอบสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนักเรียน (S-Student) โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้านสิ่งแวดล้อม (E-Environment) เน้นการจัดสถานที่ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้เหมาะสม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activity) เน้นการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้เด็กเป็นรายบุคคล และด้านเครื่องมือ (T-Tool) กำหนดให้โรงเรียนจัดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความ

ต้องการจำเป็นพิเศษหรือบุคคลพิการได้รับเรียนรู้ในสังคมและสิ่งแวดล้อมของชั้นเรียนปกติสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้

การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) มีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ตามแนวคิด Cohen and Uphoff (1980, หน้า 10 อ้างอิงใน พรรณี มนพัทธ์ปริพัตร, 2560, หน้า 20) เพื่อให้การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ยังประสบปัญหาเกี่ยวกับประสบการณ์ด้านการสอนของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพราะครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาทางด้านการศึกษาพิเศษโดยตรง และครูผู้สอนมีการโยกย้ายบ่อยครั้ง เช่น การย้ายโรงเรียน หรือย้ายกลับภูมิลำเนา และในการมีส่วนร่วมครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ยังมีน้อย จึงทำให้การบริหารจัดการเรียนรวมยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย และมีประสิทธิผลเท่าที่ควร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางสำหรับโรงเรียนเรียนร่วมในการสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) แตกต่างกัน
3. โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ในโรงเรียนจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านนักเรียน (S-Student)
2. ด้านสภาพแวดล้อม (E-Environment)
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities)
4. ด้านเครื่องมือ (T-Tool)

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวนครูผู้สอน 314 คน จาก 37 โรงเรียน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ สภาพของครูผู้สอน
 - 1.1 ระดับการศึกษา
 - 1.1.1 ระดับปริญญาตรี
 - 1.1.2 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี
 - 1.2 ประสบการณ์ในการสอน
 - 1.2.1 น้อยกว่า 5 ปี
 - 1.2.2 5-10 ปี

1.2.3 11 ปีขึ้นไป

1.3 ขนาดของโรงเรียน

1.3.1 ขนาดกลาง

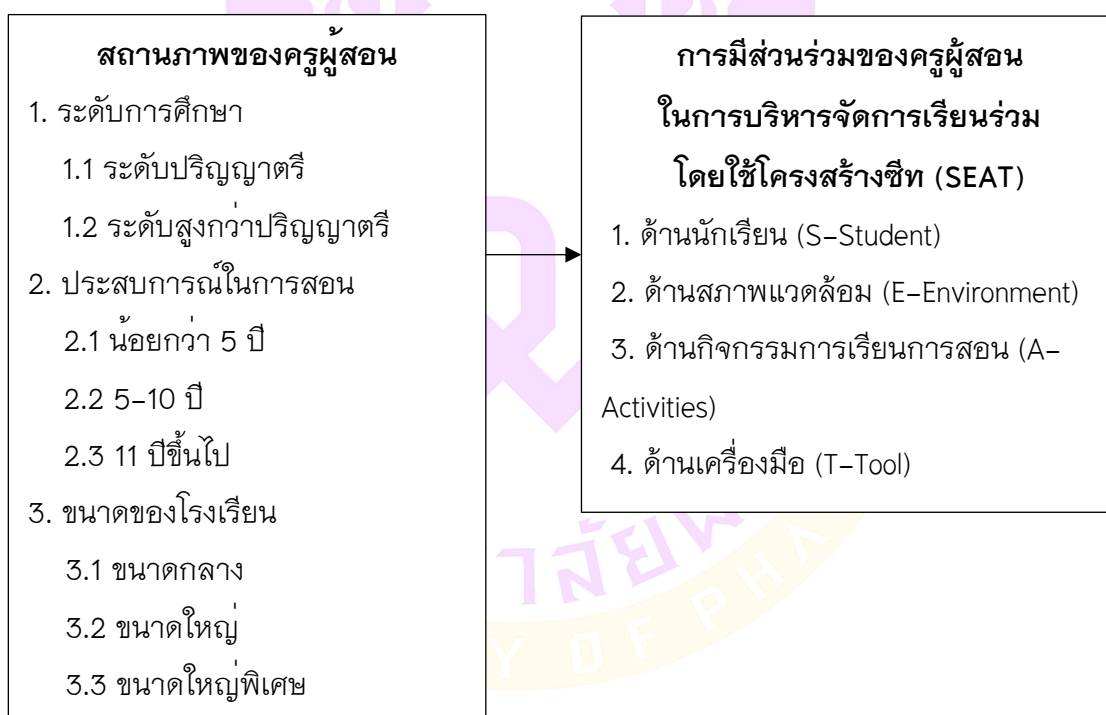
1.3.2 ขนาดใหญ่

1.3.3 ขนาดใหญ่พิเศษ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) นักเรียน (S-Student) 2) ด้านสภาพแวดล้อม (E-Environment) 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities) 4) ด้านเครื่องมือ (T-Tool)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ตัวแปรตาม

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาทั้งในชั้นเรียนร่วมและโรงเรียน ซึ่งเป็นโครงสร้างที่มีความยืดหยุ่น มีจุดหมายในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้ได้รับการศึกษา โดยสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาเป็นรายบุคคล โดยมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านนักเรียน (S: Student) หมายถึง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการวางแผนร่วมส่งเสริมสนับสนุน ร่วมรับผิดชอบในการให้บริการด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในชั้นเรียนร่วม และโรงเรียน ให้ได้รับการพัฒนา ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษที่แตกต่างจากนักเรียนปกติทั่วไป โดยครูผู้สอนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกิจกรรมเตรียมความพร้อม ผักกักขยะ เสริมทักษะ เพื่อให้นักเรียนสามารถช่วยเหลือตัวเองได้

2. ด้านสภาพแวดล้อม (E-Environment) หมายถึง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการจัดสภาพแวดล้อมสภาพกายภาพภายในโรงเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนพิการ หรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีส่วนร่วมในการจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด (Least Restrictive Environment, IRE) เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่นักเรียน

3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities) หมายถึง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) โดยมีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ทั้งพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการดีขึ้นในทุกด้าน โดยกิจกรรมจะต้องเป็นกิจกรรมสำหรับส่งเสริมทักษะสอดคล้องและเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นรายบุคคล

4. ด้านเครื่องมือ (T-Tool) หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายร่วมปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้แก่ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และการช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา บริการต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการศึกษานักเรียนพิการ หรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละประเภท

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน

37 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดชนะสงคราม โรงเรียนอนุบาลวัดปรีณายก โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ โรงเรียนราชวินิต โรงเรียนที่บึงกรวิทยาพัฒนา (วัดโบสถ์) โรงเรียนวัดพลับพลาชัย โรงเรียนวัดโสมนัส โรงเรียนประถมนนทรี โรงเรียนวัดด่าน โรงเรียนมหาวิธานูวัตร โรงเรียนชัยวัดชนะสงคราม โรงเรียนอนุบาลสามเสน (สำนักงานฉลากกินแบ่งรัฐบาลอุบลรัตน์) โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ โรงเรียนวัดเวตวันธรรมมาวาส โรงเรียนสายน้ำทิพย์ โรงเรียนดาราคาม โรงเรียนพญาไท โรงเรียนอนุบาลพิบูลเวศม์ โรงเรียนวัดอุทัยธารม โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ โรงเรียนบางบัว (เพ่งตั้งตรงจิตรวิทยาจารย์) โรงเรียนบ้านหนองบอน(นัยนานนท์อนุสรณ์) โรงเรียนวัดมหาบุศย์ (พิทักษ์ถาวรคุณ) โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 75 เฉลิมพระเกียรติ โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี) โรงเรียนประยุรวงศาवास โรงเรียนวัดเจ้ามูล โรงเรียนวัดสังข์กระจาย โรงเรียนวัดหงส์รัตนาราม โรงเรียนประถมทิวาภิเศก โรงเรียนวัดช่างเหล็ก โรงเรียนวัดอมรินทราราม โรงเรียนโสมนัสโมสร โรงเรียนราชวินิตประถมบางแค โรงเรียนวัดนาคปก โรงเรียนวัดหนัง โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง

บุคคลพิการ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ หมายถึง บุคคลที่มีความบกพร่องประเภทต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 9 ประเภท ได้แก่ บกพร่องทางการเห็น บกพร่องทางการได้ยิน พร่องทางสติปัญญา บกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ บกพร่องทางการเรียนรู้ บกพร่องทางการพูดและภาษา บกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ ออทิสติก และพิการซ้อน

ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยมีส่วนร่วมในการวางแผน ส่งเสริมสนับสนุน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติการสอนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ครูผู้สอนในโรงเรียนสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางการจัดการศึกษาให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติให้มีประสิทธิภาพ
2. ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางการวางแผนบริหารจัดการโรงเรียนที่จัดการศึกษาเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษกับนักเรียนปกติให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

3. ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาตามบริบทการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาเรียนร่วมให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ ทั้ง 4 ด้าน ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถนำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบาย เพื่อขับเคลื่อนการจัดศึกษาเรียนร่วม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารการจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม
3. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. แนวคิดการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

ธีรศักดิ์ อุปโมยอริชัย และสุชาติ บางวิเศษ (2563) แนวคิดการบริหารและการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิ คุณภาพของคนทุกช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้และวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategy) มาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ความหมายของการบริหาร

การบริหาร หมายถึง การลงมือกระทำหลังจากวางหลักการบริหารแล้วในขั้นตอนนี้ ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์เพื่อที่จะนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ทั้ง บุคลากร วัสดุ งบประมาณ มาจัดการตามหลักการที่วางไว้ โดยมีกระบวนการที่ชัดเจนเพื่อทำให้เกิดความสำเร็จเป็นรูปธรรมตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

มนตรีพิทย ทรงกิติพิศาล (2552) ได้กล่าวถึง การบริหาร หมายถึง การจัดการส่งเสริมช่วยเหลือกันของผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะผลักดันแผนยุทธศาสตร์ขององค์การให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

กนกวรรณ อินทร์น้อย (2553) ได้กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางกรอบแนวทางไว้ โดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ และวิธีการทำงาน เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ส่วนการบริหารคือ การทำให้งานสำเร็จโดยอาศัยบุคคลหลายภาคส่วนร่วมกันทำงาน

สรุปได้ว่า การบริหารหมายถึง การใช้หลักการวางแผนในการทำงาน โดยชี้แจงหลักการให้ผู้เกี่ยวข้องทราบถึงกระบวนการต่าง ๆ ที่นำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2552, หน้า 32) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบริหารการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม การดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปตามระบบที่สังคมกำหนด

จำเนียร พลหาญ (2553, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาคนในสังคม โดยใช้ทรัพยากรการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพจากทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อให้คนในสังคมสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่เยาวชนและผู้สนใจเกิดการพัฒนาทางด้านความสามารถ ทักษะ ค่านิยม พฤติกรรมและคุณธรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ

สุนทร โคตรบรรเทา (2554, หน้า 2) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การทำให้คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายหรือการทำงานกับคน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2557, หน้า 4) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และคุณธรรม เพื่อให้

มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล อาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ของคณะผู้บริหาร โดยร่วมมือกันจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่พัฒนาบุคคลในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาตนเองให้ตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่และเป็นบุคลากรที่ดีของสังคมและประเทศชาติ

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

จรรยาพร ธรณินทร์ (2550, หน้า 7) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า นักบริหารไม่ใช่จะเป็นกันง่าย ๆ หรือทำได้ในระยะเวลาอันสั้น หากแต่ นักบริหารต้องสั่งสมทักษะประสบการณ์ และบารมีเป็นเวลาแรมปีและได้สรุปว่า ทักษะของ นักบริหาร คือ ประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งนักบริหารทุกคนพึงต้องมี คือ

1. องค์ประกอบของความสำเร็จในการทำงาน
2. การกำหนดเป้าหมายและการวางแผนในการทำงาน
3. หลักและวิธีการประสานงาน
4. กระบวนการแก้ปัญหาและตัดสินใจ
5. การประชุมและการทำงานเป็นทีม
6. ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน
7. พฤติกรรมการเมืองในองค์กร
8. มนุษยสัมพันธ์และการจูงใจ
9. การสื่อความหมายและการเขียนหนังสือราชการ
10. สุขภาพและการพัฒนาบุคลิกภาพ
11. ความรับผิดชอบในการบริหารองค์กร
12. การดำรงชีวิตและจริยธรรมในการทำงาน
13. การเสริมสร้างความมั่นคงของชีวิต
14. กระบวนการกลุ่มและการทำงานเป็นหมู่คณะ
15. การพัฒนาภาวะผู้นำ

จันทร์ธานี สงวนนาม (2551, หน้า 20) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาช่วยให้การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้แก่ หลักสูตร ครู

นักเรียน วัสดุ อุปกรณ์ ตำราเรียน และอาคารสถานที่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนเจริญเติบโตทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554, หน้า 39) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า เป็นการจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการมีรูปแบบ ขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา ความเจริญก้าวหน้าของสังคมและประเทศชาติ

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2557) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญมาก เพราะการศึกษาของเยาวชนจำให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองหรือจะทำให้คนในประเทศแข่งขันกับคนในประเทศอื่น ๆ ได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับการบริหารสถานศึกษา หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ขึ้นอยู่กับผู้บริหารการศึกษาของประเทศนั้นเอง หากประเทศใดได้นักบริหารการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจงานด้านการศึกษา และผลกระทบของการศึกษาต่อความก้าวหน้าของประชาชนและประเทศชาติแล้ว ประเทศนั้นก็จะมีความรู้เรื่องในทุกด้าน ในทางตรงกันข้าม หากประเทศใดไม่มีนักบริหารการศึกษาที่เก่งและทำงานโดยกำหนดเอาความก้าวหน้าและความรุ่งเรืองของประเทศชาติเป็นที่ตั้งแล้ว ก็ยากที่ประเทศนั้นจะรุ่งเรืองได้

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา โดยต้องมีผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงาน ทำให้องค์การสถานศึกษาและผู้เรียนมีความก้าวหน้าในทุกด้านเพื่อตัวบุคคลและพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพในลำดับถัดไป

กระบวนการบริหารสถานศึกษา

เซอร์จิโอวานนิ (Sergiovanni, 1983, p 112 อ้างอิงใน พัชรีย์ มนัสสนิท, 2560, หน้า 11) ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า ขั้นตอนการบริหารที่รู้จักกันโดยทั่วไป คือ “POSDCORB” ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารบุคลากร (Staffing) การตัดสินใจสั่งการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการจัดงบประมาณ (Budgeting)

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 19) ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษา มี 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดแผนงานและโครงการไว้ล่วงหน้า
2. การจัดองค์การ (Organizing) คือ การกำหนดตำแหน่งและหน้าที่ในหน่วยงาน

ให้ชัดเจน

3. การสั่งการ (Directing) คือ การพิจารณาสั่งการและมอบหมายงาน

4. การประสานงาน (Coordinating) คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน และตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงาน

5. การควบคุมงาน (Controlling) คือ เป็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 31) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่สำคัญของผู้บริหาร ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การหรือ (Organizing) การบริหารบุคคล (Staffing) การสั่งการ (Directing) และการควบคุมงาน (Controlling)

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษา มีขั้นตอนที่สำคัญในการบริหารงาน ด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารต่อสถานศึกษา โดยจะประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การสั่งการ (Directing) 4) การประสานงาน (Coordinating) และ 5) การควบคุม (Controlling)

ขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

1. การบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการ เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการ ไปกับสถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการโดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วม จากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการ บริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยขอบข่ายและภารกิจ ดังนี้

1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร
ท้องถิ่น

1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ

- 1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 1.9 การนิเทศการศึกษา
- 1.10 การแนะแนว
- 1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงาน วิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 1.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. การบริหารงานงบประมาณ

การบริหารงานงบประมาณ เป็นภารกิจที่สำคัญในการสนับสนุนกิจการต่าง ๆ ของสถานศึกษา เป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับงบประมาณและสินทรัพย์รวมถึงการจัดหารายได้จากการบริการ เพื่อสนับสนุนให้การบริหารจัดการศึกษา และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาเป็นไปตามแผนงานและแผนปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยมีความพร้อมในการบริหารแบบมุ่งเน้นผลงานอิสระ คล่องตัว ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบข้อปฏิบัติ ประกาศหรือมติคณะรัฐมนตรีอย่างถูกต้องทุกประการ ภายใต้อำนาจความคุ้มค่าประหยัด โปร่งใส ตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ ทั้งนี้ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ระบุอำนาจหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาด้านงานงบประมาณไว้ 22 งาน เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงาน สามารถส่งเสริมการบริหารงานงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยขอบข่ายและภารกิจ ดังนี้

2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและค่าขอตั้งงบประมาณ เพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี

2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

2.4 การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

2.6 การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ

2.7 การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

2.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

2.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

2.11 การวางแผนพัสดุ

2.12 การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณ เพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี

2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

2.14 การจัดหาพัสดุ

2.15 การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

2.16 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

2.17 การเบิกเงินจากคลัง

2.18 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

2.19 การนำเงินส่งคลัง

2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน

2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

2.22 การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3. การบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคล เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนอัตรากำลัง การสรรหา และการคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมเข้าทำงาน มอบหมายภาระงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคคล รวมทั้งธำรงรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การเสริมแรงและสร้างแรงจูงใจในการทำงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน จนกระทั่งการให้บุคลากรพ้นจากการปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากรในสถานศึกษา ประกอบด้วย ข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษา พนักงานราชการ ครูจ้างสอน ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ซึ่งการบริหารบุคคลของสถานศึกษา เป็นภารกิจที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร ต้องส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัวมีประสิทธิภาพ ภายใต้กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ กฎหมายที่กำหนด ประกอบด้วยขอบข่าย และภารกิจ ดังนี้

- 3.1 การวางแผนอัตรากำลัง
- 3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
- 3.4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.5 การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
- 3.6 การลาทุกประเภท
- 3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 3.8 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 3.9 การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- 3.10 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 3.11 การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
- 3.12 การออกจากราชการ
- 3.13 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- 3.14 การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทาน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- 3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.16 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- 3.17 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 3.18 การส่งเสริมวินัย คุณธรรม และจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษา

- 3.19 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต
- 3.20 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับ

การบริหารงานบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

4. การบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์การ ให้บริการบริหารงานอื่น ให้บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลัก

ในการประสานส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการบริหารการศึกษา มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้การบริหาร และการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วย ขอบข่ายและภารกิจ ดังนี้

- 4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- 4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- 4.4 งานวิจัย เพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- 4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- 4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- 4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 4.8 การดำเนินงานธุรการ
- 4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 4.10 การจัดทำสามะโนผู้เรียน
- 4.11 การรับนักเรียน
- 4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา
- 4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย
- 4.14 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 4.15 การทัศนศึกษา
- 4.16 งานกิจการนักเรียน
- 4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 4.18 การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- 4.19 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
- 4.20 การรายงานผลการปฏิบัติงาน
- 4.21 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
- 4.22 แนวทางการจัดกิจกรรม เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษาทั้ง 4 ฝ่าย เป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้บริหาร คณะครู บุคลากร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้บรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อสถานศึกษา

แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

Maier (1963, หน้า 115 อ้างอิงใน พรรณี มนพัทธ์ปริพัตร, 2560, หน้า 23) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไว้ว่าหมายถึง ลักษณะของการส่งเสริมหรือสนับสนุนความคิดที่เป็นอิสระ การวิเคราะห์ปัญหา การเลือกเป้าหมาย การวางแผน และการจัดตารางการทำงาน รวมทั้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้เห็นถึงเป้าหมายขององค์การ ตลอดจนพิจารณาถึงการเคลื่อนไหวของข่าวสารข้อมูลที่จะส่งไปให้ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีข้อมูลเพียงพอ

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง การให้สมาชิกทุกคนในองค์การหรือหน่วยงานเดียวกันได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ทุกคนคาดหวังและประสบผลสำเร็จ

ทำนอง ภูเกิดพิมพ์ (2551) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง เป็นการงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อ และความยึดมั่นของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับกาลเวลา แต่ละยุค แต่ละสมัยอีกด้วย โดยการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา เพราะทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์และอุทิศตนมากยิ่งขึ้น เพื่อการเปลี่ยนแปลง และพัฒนา

จร สุนทรายุทธ (2551) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะผ่านทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ตลอดจนจนการประเมินผล โดยทุกฝ่ายได้สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายขององค์การ

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง การบริหารที่เปิดโอกาสให้พนักงานทุกระดับได้มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการภายในขอบเขตหน้าที่ของตน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการบริหารคุณภาพทั่ว ทั้งองค์การ (Total Quality Management หรือ TQC)

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์การ ได้แสดงความคิดเห็นร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงานให้องค์กรพัฒนาไปในทางที่ดีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

ความสำคัญการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ดำเนินการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติขึ้น เพื่อเป็นแบบแผนยุทธศาสตร์ โดยกระบวนการในการจัดทำแผนนั้น มุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วม เริ่มตั้งแต่ระดมความคิด การประชุม การตรวจสอบผ่านความเห็นชอบจนประกาศใช้ จากนั้นในขั้นตอนการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ก็ยังมุ่งเน้นในการระดมสรรพกำลังจากทุกส่วนของสังคมให้มีส่วนร่วมในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติทุกขั้นตอน

จันทรานี สงวนนาม (2551) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานขององค์การ และมีประโยชน์หลายประการ คือ

1. ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารและบุคลากรทุกระดับในองค์การ
2. ลดความขัดแย้งในการทำงาน และเพิ่มความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น
3. สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน
4. ช่วยให้ผู้ร่วมงานมีสุขภาพจิตดี ทุกคนมีงานทำ
5. สร้างความเป็นประชาธิปไตยในองค์การ
6. ลดค่าใช้จ่ายและใช้ทรัพยากรอย่างทะนุถนอม
7. ช่วยให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
8. ช่วยให้ผู้บุคลากรเกิดความรู้สึกรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ

Swansburg (1996, อ้างอิงใน พัชรี มั่นสสนิท, 2560) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า

1. ความไว้วางใจกันสูง
2. ลดตำแหน่งของพนักงานที่มีตำแหน่งเท่ากัน ลดระดับของการบริหารงาน
3. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติมีความรับผิดชอบมากขึ้น
4. ลดความสับสนในการปฏิบัติงานผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน โดยการปรับปรุงการติดต่อสื่อสารให้ดีขึ้น

5. นิเทศงานด้วยตนเอง กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงาน ได้วินิจฉัยและแก้ปัญหาให้ผู้ปฏิบัติงาน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเป็นการพัฒนาอาชีพ (Career Development)

6. มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานมากขึ้น

7. ถูกต้องตามกฎระเบียบ

8. เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีม โดยทำให้ผู้ปฏิบัติงานร่วมมือกันเพิ่มแรงจูงใจ มีความคิดริเริ่มในการทำงาน

9. ปรับปรุงการติดต่อสื่อสารในองค์กร

10. ลดการขาดงาน

11. เพิ่มประสิทธิผลและผลผลิตในงาน รวมถึงปรับปรุงคุณภาพของงาน เพิ่มการเรียนรู้ในงานให้มากขึ้น

12. เพิ่มขวัญและแรงจูงใจในการทำงาน เพิ่มความกระตือรือร้นในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้ปฏิบัติงาน

13. ได้รับความคิดใหม่ ๆ ในการตัดสินใจและแก้ปัญหา

14. แสดงให้เห็นถึงผู้นำความสามารถ

15. ลดการหมุนเวียนเปลี่ยนงาน และสร้างความมั่นคงในงาน

16. เพิ่มความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร จากการที่มีทัศนคติต่อองค์กรในทางที่ดี

17. การทำงานนอกเวลาลดลง

18. ต้นทุนในการบริหารลดลง

19. เพิ่มความพึงพอใจในการทำงาน

20. เกิดความรู้สึกร่วมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะช่วยให้เพิ่มความสามารถของแต่ละบุคคล เพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ขององค์กร การปรับตัว และการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (2553, หน้า 67) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า

1. การมีส่วนร่วมทำให้เกิดความคิดมากกว่า เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ระดมความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน ดังนั้น การที่จะได้ความคิดดี ๆ ในการปฏิบัติงาน จึงมีความเป็นไปได้มากกว่าการคิดเพียงคนเดียว

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารมีผลในเชิงจิตวิทยา คือ ทำให้การต่อต้านลดน้อยลง ในขณะที่เดียวกันก็จะเกิดการยอมรับมากขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นวิธีที่ผู้บริหารสามารถใช้ทดสอบดูว่าสิ่งที่ตนเองรู้กับสิ่งที่ผู้ร่วมงาน หรือ ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือไม่ว่า

3. เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารแบบเปิด สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน ตลอดจนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

4. การมีส่วนร่วมจะทำให้ผลการปฏิบัติงานดีขึ้น การตัดสินใจที่มีคุณภาพมากขึ้น ส่งเสริมให้การปรับปรุงงานมีความเป็นไปได้สูงขึ้น ตลอดจนผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น

ไชยา ภาวะบุตร (2555) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า

1. การยอมรับการตัดสินใจมีมากขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากบุคคลมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง เขาจะยอมรับการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น

2. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา และผู้บริหาร สหภาพแรงงาน มีความราบรื่นมากขึ้น

3. ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากพนักงานมีส่วนร่วมในกระบวนการขององค์กรที่สำคัญ

4. ความไว้วางใจฝ่ายบริหารมีมากขึ้น พนักงานมีส่วนร่วมจะมีความรู้สึกไว้วางใจฝ่ายบริหารมากขึ้น

5. การบริหารผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีความง่ายมากขึ้น ถ้าหากว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาผูกพัน ยอมรับการเปลี่ยนแปลง และไว้วางใจฝ่ายบริหารมากขึ้น การบริหารจะมีความง่ายมากขึ้น

6. การตัดสินใจทางการบริหารมีคุณภาพดีขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากการตัดสินใจทางการบริหารมาจากบุคคลหลายฝ่ายด้วยกันในการคิดแก้ปัญหา

7. การติดต่อสื่อสารจากเบื้องล่างสู่เบื้องบนดีขึ้น ซึ่งจะช่วยให้องค์กรมีสิ่งย้อนกลับจากบุคลากรได้เป็นอย่างดี

8. การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ การบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยปรับปรุงทีมงานให้ดีขึ้น ซึ่งทีมงานมีความจำเป็นต่อการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนที่เผชิญโดยองค์กรส่วนใหญ่ในปัจจุบัน

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญและประโยชน์อย่างยิ่ง เพื่อมุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการขององค์กร ให้ความสำคัญกับบุคลากรเกิดความรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร การมีส่วนร่วมทำให้เกิดความคิดมากกว่า เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ระดมความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน ดังนั้น การที่จะได้ความคิดดี ๆ ในการปฏิบัติงานจึงมีความเป็นไปได้มากกว่าการคิดเพียง คนเดียว การตัดสินใจทางการบริหารมีคุณภาพดีขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากการตัดสินใจทางการบริหารมาจากบุคคลหลายฝ่ายด้วยกันในการคิดแก้ปัญหา

รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม

Cohen and Uphoff (1980, อ้างอิงใน พรรณี มนพัทธ์ปริพัตร, 2560) ได้กล่าวถึงรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า จำแนกรูปแบบหรือขั้นตอนของการมีส่วนร่วม ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้นประการแรกที่จะต้องกระทำ คือ การกำหนดความต้องการ และการจัดลำดับความสำคัญ จากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจนี้เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้น จะได้มาจากคำถามที่ว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม ผลประโยชน์ของโครงการ รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ในทางบวก และผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และโทษต่อบุคคลและสังคมด้วย

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้นสิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตคือ ความเห็น (Views) ความชอบ (Preference) และความคาดหวัง (Expectations) ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

กมล ฉายาวัดนะ (2549) ได้กล่าวถึงรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า กำหนดรูปแบบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

1. การบริหารแบบปรึกษาหารือ
2. การบริหารแบบประชาธิปไตย
3. การบริหารแบบคณะทำงาน
4. การบริหารแบบให้ข้อเสนอแนะ
5. การบริหารแบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง
6. การบริหารแบบร่วมเป็นคณะกรรมการบริหาร

ดร. สุนทรายุทธ (2551) ได้กล่าวถึง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่ามีวิธีการของการบริหารหลายแนวทางตามลักษณะของงาน รวมถึงบทบาทของภาวะของผู้นำด้วย ซึ่งมีแนวทาง ดังนี้

1. การให้คำปรึกษา (Consultation) เป็นรูปแบบหนึ่งที่ผู้นำหรือผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นก่อนที่ผู้บริหารจะวินิจฉัย เพื่อให้ภารกิจนั้น ๆ สำเร็จตามวัตถุประสงค์ อาจจะเป็นการจัดตั้งชั่วคราว เพื่อปรึกษาปัญหาเฉพาะหน้าหรือจะกระทำในรูปแบบของคณะกรรมการที่ปรึกษา ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเหล่านี้ผู้บริหารจะเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยก็ได้ การปรึกษาหารือเป็นการรับฟังความคิดเห็นและตรวจสอบข้อมูลบางประการก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินการ และเพื่อประเมินผลบางประการที่อาจจะมองข้ามไป

2. การทำงานเป็นทีมหรือการสร้างทีมงาน (Team Building) เป็นกลุ่มบุคคล ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งในการทำงานนั้นทุกคนจะต้องเข้าใจในวัตถุประสงค์ มีการประสานงานและสามารถทำหน้าที่แทนกันได้อย่างราบรื่น โดยยึดหลักการการทำงานเป็นทีม กล่าวคือ มีการวางแผนในการทำงานร่วมกัน ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย มีบรรยากาศในการทำงานแบบประชาธิปไตย มีการประสานงานกันมีการตัดสินใจร่วมกัน และความสำเร็จของงานจะต้องเป็นผลงานของกลุ่ม

3. กลุ่มคุณภาพงาน (QC Circles) การบริหารวิธีนี้เรียกได้หลายอย่าง เช่น การสร้างกลุ่มคุณภาพงาน กลุ่มกิจกรรม QC กลุ่มพัฒนาคุณภาพงาน ฯลฯ ซึ่งมาจากการทำงานของกลุ่มคนประมาณ 3-15 คน จากแผนกงานเดียวกันมาพบปะกันเป็นประจำ เพื่อควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงาน ปรับปรุงวิธีการทำงาน โดยมาร่วมกันคิดค้นสาเหตุของปัญหา วิเคราะห์จนได้ข้อสรุปของปัญหา จากนั้นจึงเสนอแนวทางแก้ไข

4. การรับฟังข้อเสนอแนะ (Suggestion Programs) เป็นการที่ผู้บริหารเปิดโอกาสหรือกระตุ้นให้บุคลากรแต่ละคนแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการทำงาน เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การรับฟังข้อเสนอแนะ อาจจะทำเป็นกล่องหรือผู้รับฟังความคิดเห็น โดยมีแบบฟอร์มข้อเสนอแนะให้ เช่น ปัญหาที่พบคืออะไร มีสาเหตุมาจากอะไร และวิธีการแก้ไขอย่างไร เป็นต้น

5. การฝึกอบรมที-กรุป (T-Group Approach or Sensitivity) เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมในรูปแบบของการฝึกอบรมในห้องปฏิบัติการ โดยจัดเป็นกลุ่มเล็ก ๆ หนึ่งพุดคุยกันอย่างเปิดเผย ทุกคนจะต้องทำความเข้าใจบุคคลลักษณะ ค่านิยม แรงจูงใจ และปัญหาอุปสรรคในการทำงาน การฝึกอบรมประเภทนี้จะเน้นที่กระบวนการ (Process) มากกว่าเนื้อหา (Content) ซึ่งจะทำให้รู้จักตนเองยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่ทัศนคติตลอดจนคุณค่าใหม่ ๆ ของกลุ่ม

6. การมอบอำนาจ (Delegated Power) การทำงานใด ๆ ก็ตาม จะให้สำเร็จโดยลำพังไม่ได้ ควรมีการมอบอำนาจหรืออำนาจบางส่วนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำแทน ผู้รับมอบอำนาจก็จะมีภาระหน้าที่ที่ได้รับ รวมถึงอำนาจในการตัดสินใจและสั่งการเท่าที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งวิธีการนี้ เท่ากับเป็นการกระจายอำนาจ (Decentralized) เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้บริหารสร้างบรรยากาศในการทำงานแบบประชาธิปไตย และเปิดโอกาสทางเลือกให้กับผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการบริหารอย่างไรก็ตามอำนาจในการปกครองหรือบังคับบัญชายังคงอยู่กับผู้บริหารสูงสุด

สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นวิธีการดำเนินงานหรือขั้นตอนของการบริหารให้บุคลากรประสานความร่วมมือกัน เสริมสร้าง ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ให้องค์การเกิดการพัฒนาก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดการเรียนร่วมเป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน ให้โอกาสแก่เด็กที่มีความพิการได้เรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียน เพื่อให้ได้พัฒนาเต็มศักยภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ และใช้ความสามารถที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์แก่สังคม โดยจัดในโรงเรียนที่มีความพร้อมและจัดให้เฉพาะที่มีความพิการบางประเภทเท่านั้น แต่ก็ยังจัดการเรียนไม่ได้ทุกที่ เนื่องจากขาดความพร้อม เช่น งบประมาณ ขาดความรู้ของบุคลากร หรือแม้กระทั่งนักเรียนปกติที่จะเรียนด้วย เพราะฉะนั้นเพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสทางการเรียนของเด็กพิการ จึงได้มีกฎหมายทางการศึกษา คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ที่ต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความพิการทุกประเภทไม่ว่าจะมีความบกพร่องและปัญหาประเภทต่าง ๆ เด็กด้อยโอกาสหรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ดังนั้น ต้องถือเป็นหน้าที่ที่โรงเรียนจะต้องให้บริการการศึกษาแก่เด็กทุกกลุ่มตามกฎหมายกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548ก) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กทุกคน ดังนั้น การจัดการศึกษาต้องจัดให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของเด็กแต่ละกลุ่มทั้งแบบปกติและเด็กที่มีความพิการ โดยเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางและเด็กด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ ได้เรียนร่วมกับเด็กปกติให้เด็กเรียนรู้อารมณ์ร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมตามระดับความรู้ความสามารถและความแตกต่างระหว่างของแต่ละบุคคล เพื่อให้เด็กสามารถพัฒนาเต็มศักยภาพเป็นที่ยอมรับของครอบครัว ชุมชน และสังคมพึ่งพาตนเองได้ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้

ความหมายของการเรียนร่วม

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการเรียนร่วมไว้ ดังนี้

เบญจา ชลธารันนท์ (2546) ได้กล่าวถึง ความหมายของการเรียนร่วมไว้ว่า การเรียนร่วม คือ การรวมนำเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าไปในระบบการศึกษาปกติโดยใช้เวลาร่วมของแต่ละวันในช่วงใดช่วงหนึ่งให้มีการร่วมกิจกรรมระหว่างเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กับเด็กปกติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548ก) ได้ให้ความหมายการ เรียนร่วม หมายถึง การจัดให้เด็กและเยาวชนพิการที่ได้รับการเตรียมความพร้อมมาก่อนเรียน ร่วมกับนักเรียนทั่วไปในโรงเรียนปกติ จัดได้หลายรูปแบบ เช่น การเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา เรียนร่วมบางเวลา เรียนร่วมโดยได้รับการบริการสอนเสริมจากครูสอนเสริมหรือครูเดินสอน และจัดให้มีการบริการสนับสนุนตามความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กและเยาวชนเป็น เฉพาะบุคคล

อุไรวรรณ ทานนท์ (2556) ได้สรุปไว้ว่า การจัดการเรียนร่วม คือ การจัดการศึกษา ที่ให้โอกาสแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติทั่วไปตามความสามารถ และความต้องการพิเศษของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมให้ได้เรียนรู้และอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น ในสังคมได้อย่างมีความสุข และมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโดยไม่ถูกแบ่งแยกเพราะ สาเหตุจากความพิการ ได้ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมปกติเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ยอมรับซึ่งกันและกัน เพื่อให้ความต้องการพิเศษทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของเด็กได้รับการ ตอบสนองและพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งเป็นความร่วมมือและรับผิดชอบร่วมกัน ระหว่างครูทั่วไป และครูการศึกษาพิเศษในโรงเรียน โดยจัดการศึกษาหลายรูปแบบให้กับเด็ก ที่มีความต้องการพิเศษและเด็กปกติ เพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน และบริการต่าง ๆ ให้นักเรียนที่อยู่ในความดูแล โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคลที่สามารถปรับปรุง และพัฒนาศักยภาพให้มีโอกาสเรียนรู้ ดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

พีรพัฒน์ ชูชัย (2558) กล่าวว่า การจัดการเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษา ให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติตามความสามารถของแต่ละ บุคคล โดยได้รับความช่วยเหลือตามความจำเป็นพิเศษ เพื่อส่งเสริมให้ได้เรียนรู้และอยู่ร่วม ในสังคมปกติได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า การเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เรียนร่วมกับเด็กปกติทั่วไป โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดการเรียนรู้หลากหลาย รูปแบบ และส่งเสริมให้เด็กมีโอกาสเรียนรู้และดำรงชีวิตในสังคมอย่างปกติ

ปรัชญาการเรียนรู้ร่วม

นักวิชาการด้านการศึกษาศึกษาพิเศษมีความเชื่อว่า การให้เด็กพิเศษที่มีความบกพร่องที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกับเด็กปกติ จะช่วยให้เด็กมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลเหล่านี้ สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การเรียนรู้ร่วมมีลักษณะเป็นปรัชญา หลักการ แนวคิด นักวิชาการได้ให้ความหมายของปรัชญาการเรียนรู้ร่วมไว้หลายลักษณะ

ศิริยา พูลสุวรรณ (2545) กล่าวถึง ปรัชญาพื้นฐานของการเรียนรู้ร่วม ยึดหลักสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. หลักความเสมอภาคในการได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ
2. หลักการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยการจัดการศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. หลักการให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ เพื่อให้เด็กที่มีความบกพร่องพึ่งตนเองได้ หลักการให้ชุมชนมีส่วนร่วมช่วยเหลือให้การอยู่ร่วมกันระหว่างเด็กที่มีความบกพร่องกับเด็กปกติ
4. ปรัชญาพื้นฐานการเรียนรู้ร่วมสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่มุ่งจัดการศึกษาเพื่อประชาชนไทยทุกคนได้มีความเสมอภาค และมีสิทธิเท่าเทียมกันทางการศึกษา ให้คนที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภท มีสิทธิ์และโอกาสได้รับการศึกษา โดยรัฐต้องจัดการศึกษาให้ตั้งแต่แรกเกิดหรือตั้งแต่พบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ศรียา นิยมธรรม (2546) กล่าวว่า คนพิการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม จึงควรเตรียมผู้พิการเสียแต่ในขณะเยาว์วัยเพื่อให้มีความพร้อมที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ โดยเชื่อว่าการให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกับนักเรียนปกติ จะช่วยให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มเรียนรู้และมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้บุคคลเหล่านี้สามารถดำรงชีพร่วมกันได้สังคมเมื่อเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2547) ได้สรุปแนวคิดในการจัดการศึกษาศึกษาพิเศษ และปรัชญาการศึกษาศึกษาพิเศษ เพื่อคนพิการดังนี้

1. แนวคิดในการจัดการศึกษา บุคคลพิการเป็นทรัพยากรบุคคลของสังคม หากได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้องย่อมมีความรู้ ความสามารถ มีศักยภาพที่จะประกอบอาชีพ พึ่งพาตนเอง และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข รวมทั้งการช่วยสร้างสรรค์สังคมได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป การส่งเสริมพัฒนาบุคคลพิการได้เต็มศักยภาพต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ค้นพบความพิการ การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพ การให้การศึกษา การพัฒนาทักษะ

ทางสังคม การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถบุคคลพิการให้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการให้การศึกษอบรมให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี มีอาชีพ มีงานทำ สามารถดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับผู้อื่นในสังคม ช่วยเหลือตนเองและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

2. ปรัชญาการจัดการศึกษาพิเศษเพื่อบุคคลพิการ การจัดการศึกษาพิเศษเพื่อบุคคลพิการในสหัฐวรรษใหม่จะมีแนวทางการจัดที่ชัดเจนขึ้น กล่าวคือ มุ่งจัดในลักษณะการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) ซึ่งหมายถึง การจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนในระบบการศึกษาเดียว โดยไม่แยกว่าเป็นเด็กพิการต้องไปเรียนในสถานศึกษาเฉพาะ รวมทั้งเด็กนั้นต้องได้รับการสนับสนุนทุกด้าน ทั้งด้านการแพทย์ วิชาการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สถานที่ ฯลฯ รวมทั้งจัดให้มีบุคลากรสนับสนุน ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนให้เด็กทุกคนได้เรียนรวมในสถานศึกษาเดียวกัน

สรุปได้ว่า ปรัชญาของการเรียนรวม หมายถึง การให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติ จะช่วยให้เด็กมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน บุคคลพิการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม จึงควรเตรียมบุคคลพิการเสียแต่ในขณะเยาว์วัยเพื่อให้มีความพร้อมที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนรวม

ชวนชม บุญศิริ (2550) ได้สรุปการทฤษฎีของการเรียนรวม ดังนี้

1. การจัดการศึกษาต้องจัดให้เด็กปกติและเด็กพิการเพราะสังคมมีคนทุกประเภท ดังนั้น ควรจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับคนทุกประเภทในสังคม
2. เด็กพิการมีความต้องการและความสามารถซึ่งต่างจากเด็กปกติ ดังนั้นควรจัดรูปแบบและวิธีการศึกษาให้แตกต่างไปจากเด็กปกติ เพื่อให้เด็กเต็มเต็มศักยภาพในการเรียนรู้อย่างมีความสุข
3. เด็กแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กพิการ การเรียนจะช่วยให้ความสามารถและคนค้นพบความสามารถ รู้ว่าตนเองทำอะไรได้บ้าง
4. เด็กแต่ละคนมีพื้นฐานแตกต่างกัน เนื่องจากการเลี้ยงดูของครอบครัว เศรษฐกิจ สติปัญญา และสังคม การเรียนจะช่วยให้แต่ละคนได้รู้จักและเข้าใจเพื่อการปรับตัวเข้าหากันและกันให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงได้

5. เด็กพิการแต่ละประเภทและเด็กปกติ มีความแตกต่างกัน ด้านเดียวหรือหลายด้าน ดังนั้น การที่ต้องอยู่ร่วมกันจะต้องใช้ความรู้และความเข้าใจกับเด็กทุกกลุ่ม เพื่อให้สามารถอยู่ด้วยกันได้ตามปกติ

ความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนร่วม

อุบล เล่นวาริ (2542) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนร่วมไว้ ดังนี้

1. ทางด้านการเรียน เด็กได้มีโอกาสเรียนตามระดับชั้นในโรงเรียนปกติ โดยไม่มีข้อยกเว้น เช่น ถ้าเด็กในชั้นพิเศษครูก็มักจะให้ความพิเศษแก่เด็กมากกว่าหรือตั้งความหวังไว้ค่อนข้างต่ำ เมื่อเด็กทำอะไร ไม่ได้ก็มักจะปล่อยเพราะถือว่าเด็กมีความบกพร่อง ถ้าเด็กเรียนในโรงเรียนปกติเด็กจะต้องปฏิบัติตามเด็กปกติ เช่น พยายามทำงานให้เสร็จเหมือนคนอื่น เด็กก็จะได้รับทักษะต่าง ๆ มากขึ้น

2. ทางด้านสังคม เด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมปกติได้ดีขึ้น มีเพื่อนมากขึ้น ไม่เฉพาะแต่เพื่อนพิการเท่านั้น เพื่อนบ้านเข้าใจเด็กดีขึ้น ยอมให้ลูกของตนมาเล่นด้วย เพราะเด็กอยู่ในโรงเรียนเดียวกันกับลูกของตน

3. การปรับเปลี่ยนเจตคติปกติ เด็กปกติจะมีความเคยชินกับเด็กพิการมากขึ้น เพราะได้อยู่ร่วมกัน เรียนร่วมกัน จึงไม่เห็นว่าเด็กพิการจะเป็นมนุษย์ประหลาดน่ากลัวจนชั้นในท่าทางและรูปร่างอีกต่อไป นอกจากนี้เด็กยังเรียนรู้ว่าเด็กพิการต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้างและความเข้าใจต่อเด็กพิการดีขึ้น ยอมรับและแสดงความเอื้อเฟื้อมากขึ้น

4. ประหยัดงบประมาณของรัฐ เมื่อเด็กพิการสามารถเรียนร่วมในโรงเรียนปกติได้ รัฐก็ไม่ต้องสร้างโรงเรียนศึกษาพิเศษเฉพาะเด็กพิการ จึงเป็นการลดค่าใช้จ่ายและงบประมาณลงไปมาก เพียงแต่เพิ่มบุคลากรที่จำเป็นบางอย่างขึ้นในโรงเรียนปกติเท่านั้น เช่น ครูสอนซ่อมเสริม หรือครูเวียงสอน หรือครูการศึกษาพิเศษ สำหรับในการบริหารก็มีผู้บริหารโรงเรียนปกติ

กระทรวงศึกษาธิการ (2537) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนร่วมไว้ ดังนี้ นักเรียนพิการเข้าเรียนในโรงเรียนปกติโดยไม่มีข้อยกเว้น และไม่ได้เดินทางไปเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาเฉพาะ ซึ่งอยู่ห่างไกลมากจนเป็นภาระของผู้ปกครองที่มีฐานะยากจน เด็กพิการก็ขาดโอกาสในการเรียนเพราะไม่มีทุนทรัพย์แล้ว ยังได้มีการ ใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัว กับบิดามารดา และญาติพี่น้อง โดยไม่พยายามผลักภาระไปให้ผู้อื่น การเปลี่ยนความคิดที่เด็กทั่วไปมีความคิดต่อต้านกับเด็กที่พิการแล้ว เปลี่ยนให้มองในการเข้าหากันจะช่วยทำให้เด็กปกติมองโลกได้เข้าใจความแตกต่างได้ดี และยอมรับเด็กพิการวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมต่อเด็กพิการและผู้ปกครองของเด็กพิการเรียนร่วม คือ จะทำให้ประหยัดเงินของรัฐบาลที่มาช่วยดูแล

เด็กพิการ เมื่อเด็กพิการสามารถเข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนโรงเรียนทั่วไปได้ รัฐบาลก็ไม่จำเป็นต้องใช้เงินลงทุนสร้างโรงเรียนพิเศษ โรงเรียนเฉพาะความพิการ หรือศูนย์การศึกษาพิเศษ แต่อย่างใด เพียงแต่เพิ่มบุคลากรเฉพาะทางที่จำเป็นขึ้นในโรงเรียนทั่วไปเท่านั้น

ความหมายของการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วม

บพิตร โสมณวัฒน์ (2548) ได้รวบรวมและสรุปรวมความคิดเห็นของนักวิชาการ ด้านการศึกษาพิเศษ เกี่ยวกับความหมายการศึกษาพิเศษเรียนร่วม ดังนี้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2547) ให้ความหมายการศึกษาพิเศษ หมายถึง การจัดการศึกษาให้กับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษซึ่งไม่เหมือนกับการจัดการศึกษาสำหรับคนปกติทั่วไป และให้ความหมายของคำว่า เด็กพิเศษ (Exceptional Children) หมายถึง เด็กที่มีสภาพร่างกายและสติปัญญาแตกต่างไปจากเด็กปกติ ได้แก่ เด็กปัญญาเลิศ เด็กปัญญาอ่อน เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น เด็กที่มีความเกี่ยวข้องกับระบบประสาท เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ และเด็กพิการซ้ำซ้อน ซึ่งสอดคล้องกับ วารี ธีระจิตร (2541) ได้ให้ความหมายของคำว่า การศึกษาพิเศษ เป็นการศึกษาทั้งด้านการเรียนการสอนและบริการที่จัดให้แก่เด็กพิการที่มีความบกพร่องด้านต่าง ๆ ได้แก่ เด็กปัญญาอ่อน เด็กพิการทางกายและสุขภาพ เด็กพิการทางการเห็น ทางการได้ยิน เด็กที่มีปัญหาทางการพูดและภาษา รวมทั้งเด็กปัญญาเลิศให้ได้รับความรู้ในส่วนที่ขาดไป ตัดทอนความรู้ที่ไม่จำเป็น ในทำนองเดียวกัน สิริมา หมอนไหม (2543) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ หมายถึง เด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา และต้องการความช่วยเหลือแตกต่างไปจากเด็กปกติ เนื่องจากเหตุบกพร่องทางกายและสติปัญญา จิตใจ และอารมณ์ ความด้อยโอกาสต่างๆ รวมถึงเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548ข) ได้ให้คำจำกัดความของการศึกษาพิเศษเรียนร่วม (Integrated Education) หมายถึง การจัดให้เด็กและเยาวชนพิการที่ได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไปในโรงเรียนปกติ และยังให้ความหมายของคำว่า การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) หมายถึง การศึกษาสำหรับทุกคน (Education for all) โดยรับเด็กและเยาวชนพิการหรือที่มีความบกพร่องเข้ามาเรียนตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษากับนักเรียนทั่วไป และจัดให้มีบริการตามความสามารถ รวมทั้งผลิตครูการศึกษาพิเศษที่จำเป็นต้องให้มีทักษะที่จะออกไปทำงานกับครูในระบบการศึกษาทั่วไปด้วย

วารี ธีระจิตร (2541) ได้ให้ความหมายของการเรียนร่วมไว้ว่า การเรียนร่วม หมายถึง การรวมเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษไว้กับเด็กปกติในด้านเวลา ด้านการเรียนการสอน และด้านสังคม ภายใต้พื้นฐานการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และคำนึงถึงความแตกต่าง

ระหว่างบุคคลรวมทั้งทางสังคม เพื่อให้เด็กมีประสบการณ์ตรง และสามารถพัฒนาตนเองไปให้มากที่สุด

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้ให้ความหมายของการเรียนร่วมไว้ว่า การเรียนร่วม คือ การจัดให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าไปในระบบการศึกษาทั่วไป มีการร่วมกิจกรรมและใช้ช่วงเวลาช่วงใดช่วงหนึ่งแต่ละวันระหว่างเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษกับเด็กทั่วไป

การเรียนร่วมในแนวคิดใหม่ เป็นความร่วมมือและรับผิดชอบร่วมกันระหว่าง ครูทั่วไป และครูการศึกษาพิเศษในโรงเรียน เพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนและบริการต่าง ๆ ให้กับนักเรียนในความดูแล

แบร์รี และฟรานซิน (Barry and Francine, 1955) ได้กล่าวว่า การเรียนร่วมเป็นการศึกษาของนักเรียนพิการ โดยนำนักเรียนที่มีสติปัญญา พฤติกรรมการเรียนรู้และสภาพความพิการทางกายและความตั้งใจในระดับต่ำมาเรียนร่วมกันในชั้นเรียนเดียวกับนักเรียนที่มีสภาพร่างกายสมบูรณ์ในห้องเรียนปกติ แต่ในขณะเดียวกันจะได้รับการช่วยเหลือประกอบไปด้วย ซึ่งแนวความคิดการเรียนร่วมนี้เพื่อเป็นการตอบรับความจริงที่ว่านักเรียนสามารถได้รับประโยชน์จากชั้นเรียนปกติได้ ถ้าพวกเขาได้รับการช่วยเหลือเพิ่มเติมในเวลาเดียวกัน รูปแบบการช่วยเหลืออาจอยู่ในรูปของการปรับเปลี่ยนการสอน การเพิ่มเวลาสอนหรือการเพิ่มจำนวนผู้ช่วยสอน

ผดุง อารยวิญญู (2542) ได้ให้ความหมายของการเรียนร่วมไว้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การเรียนร่วมบางเวลา (Integration) หมายถึง การที่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าเรียนในโรงเรียนเดียวกันกับเด็กปกติ แต่เด็กเหล่านี้อาจถูกจัดให้อยู่รวมกันเป็นชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ เด็กเรียนวิชาหลักในชั้นพิเศษ โดยมีครูประจำชั้นเป็นผู้สอน แต่ในบางวิชาที่ส่วนมากไม่ใช่วิชาทักษะเด็กมี โอกาสไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ เช่น วิชาพลศึกษา ดนตรี เป็นต้น หรือเด็กอาจมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี กีฬา ีงานแสดงต่าง ๆ ของโรงเรียนโดยคาดหวังว่า เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ จะได้แสดงออกและมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กปกติ

2. การเรียนร่วมเต็มเวลา (Mainstreaming) หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้มีโอกาสได้เรียนชั้นเดียวกันกับเด็กปกติตลอดเวลาที่เด็กอยู่ในโรงเรียน เด็กปกติได้รับการเรียนการสอนและบริการการนอกห้องเรียนอย่างไร เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษก็ได้รับการเช่นเดียวกัน จุดประสงค์สำคัญของการเรียนร่วมเต็มเวลา คือ เพื่อให้เด็กเข้าใจซึ่งกันและกันและตอบสนองของความต้อองการซึ่งกันและกันและมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกัน

และกันระหว่างเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษกับเด็กปกติ เด็กปกติจะยอมรับความหลากหลายของมนุษย์ เข้าใจว่าคนเราเกิดมาไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทุกอย่าง ท่ามกลางความแตกต่างกัน มนุษย์เราก็ต้องการความรักสนใจความเอาใจใส่เช่นเดียวกันทุกคน

3. การเรียนรวม (Inclusion) หรือการจัดการศึกษาโดยวิธีเรียนรวม (Inclusive Education) เป็นแนวคิดทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่ว่า โรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนโดยไม่มี การแบ่งแยกว่า เด็กคนใดเป็นเด็กปกติหรือคนใดเป็นเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เด็กทุกคนที่ผู้ปกครองพามาเข้าเรียนทางโรงเรียนจะต้องรับเด็กและจะต้องจัดการศึกษาให้เขาอย่างเหมาะสม การเรียนรวมยัง หมายถึง การศึกษาที่ไม่แบ่งแยกระดับชั้น เช่น อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา ตลอดจนการดำรงชีพของคนในสังคมหลังจบการศึกษาจะต้องดำเนินไปในลักษณะรวมกันที่ทุกคนต่างเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และเขาเหล่านั้นต่างก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ต้องใช้ชีวิตร่วมกันกับคนปกติโดยไม่มี การแบ่งแยก

วาริ ธีระจิตร (2541) กล่าวว่า การเรียนรวม หมายถึง การรวมเด็กพิเศษไว้กับเด็กปกติ ในด้านเวลา ด้านการเรียนการสอน และด้านสังคม ภายใต้พื้นฐานการจัดการศึกษา อย่างต่อเนื่องและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งการปรับตัวทางสังคม เพื่อให้เด็กมีประสบการณ์ตรงและสามารถพัฒนาตนเองไปให้ได้มากที่สุด

สุกัญญา ขำเพชร (2538) ให้ความหมายของการเรียนรวมว่า หมายถึง การเปิดโอกาส ให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เจริญเติบโตเต็มที่ตามความสามารถของตนในการร่วม กิจกรรมต่าง ๆ กับเด็กปกติทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและกิจกรรมนอกเวลาเรียน เพื่อส่งเสริม วุฒิภาวะทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม

ศรียา นิยมธรรม (2546) กล่าวว่า การเรียนรวมนั้นมีได้หมายเพียงแต่ว่าจัดเด็กพิการ ไปนั่งเรียนร่วมกับเด็กปกติในห้องเรียนเดียวกัน การเรียนรวมมีความหมายมากกว่านั้น เพราะ ยังหมายถึง การเรียนรู้และการเจริญเติบโตในสิ่งแวดล้อมซึ่งเด็กพิการจะ ได้มีปฏิสัมพันธ์กับ เด็กปกติในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย ภาษา สังคม สติปัญญา และ หมายถึง การจัดโปรแกรมการศึกษาเป็นรายบุคคลตามความต้องการและความสามารถของ เด็กโดยการจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มใหญ่และกลุ่มเล็กอย่างเหมาะสม โดยเด็กแต่ละคนได้มี ปฏิสัมพันธ์ต่อกันและร่วมกิจกรรมต่างๆ อย่างทั่วถึง

กระทรวงศึกษาธิการ (2542) กล่าวว่า การเรียนรวม หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษเข้าไปในระบบการศึกษาทั่วไป มีการร่วมกิจกรรมและใช้ช่วงเวลาใด เวลาหนึ่งในแต่ละวัน ระหว่างเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษกับเด็กทั่วไป

กล่าวโดยสรุป การเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้านต่าง ๆ ได้เข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนปกติ โดยมีทั้งการเรียนร่วมเต็มเวลาและเรียนร่วมบางเวลา โดยได้รับความช่วยเหลือตามความจำเป็นพิเศษ เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้ตามความสามารถของตนเองและสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

รูปแบบการจัดการเรียนร่วม

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้กล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนร่วมไว้ว่า การเรียนร่วมอาจจัดในลักษณะ ดังนี้

1. ชั้นเรียนปกติเต็มวัน

นักเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา โดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้นและนักเรียนไม่ได้รับการบริการทางการศึกษาพิเศษโดยตรง แต่ครูทั่วไปและเด็กได้รับการบริการทางอ้อม โดยบริการทางอ้อมสำหรับครู ได้แก่ การฝึกอบรมครูประจำการด้านต่าง ๆ ครูการศึกษาพิเศษอาจร่วมประชุมกับครูประจำชั้นเพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับความพิการ สำหรับบริการทางอ้อมสำหรับนักเรียน ได้แก่ เด็กพิเศษอาจได้รับการ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็น

2. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการปรึกษาหารือ

นักเรียนเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา โดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น แต่มีผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ทั้งในเรื่องการศึกษาปกติและการศึกษาพิเศษ ร่วมให้การปรึกษาหารือ เช่น นักจิตวิทยา ครูการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นครูเดินสอนหรือครูการศึกษาพิเศษ ทำหน้าที่ครูเดินสอนในโรงเรียนบุคคลเหล่านี้จะไม่สอนเด็กโดยตรง แต่ทำหน้าที่เป็นผู้คอยแนะนำช่วยเหลือครูประจำชั้น ครูประจำวิชา และจัดหาบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

3. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการครูเดินสอน

นักเรียนเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา โดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น แต่ได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนโดยตรงจากครูเดินสอน ตามตารางที่กำหนดหรือเมื่อมีความจำเป็น ครูเดินสอนอาจเป็นนักกายภาพบำบัด ครูแก้ไขการพูด หรือ ครูการศึกษาพิเศษ ที่เดินทางไปให้บริการตามโรงเรียนต่าง ๆ บางครั้งครูเดินสอนเป็นผู้ช่วยเหลือครูปกติในกรณีที่เด็กบางคนต้องการการสอนเสริม หรือ ปรับพฤติกรรม

4. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการสอนเสริม

นักเรียนเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มวันโดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น แต่ได้รับการสอนเพิ่มเติมหรือสอนเสริมจากครูการศึกษาพิเศษที่ประจำห้องสอนเสริมตาม

กำหนดตาราง การเรียนโดยให้เด็กมาเรียนกับครูสอนเสริมบางวิชาและบางเวลา ครูสอนเสริมอาจสอนเนื้อหาที่เด็กมีความบกพร่องหรือทักษะที่เด็กมีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยอาจสอนเฉพาะบุคคลหรือกลุ่มเล็ก ๆ ได้ ในปัจจุบันครูสอนเสริมจะใช้เวลาสอนเด็กพร้อมกับครูในชั้นเรียนมากกว่าที่จะนำเด็กออกมาสอนในห้องสอนเสริม

5. ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ

นักเรียนเรียนในชั้นเรียนพิเศษและเข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติมากขึ้นตามความเหมาะสม โดยอาจเรียนร่วมในบางวิชา เช่น พลศึกษา ศิลปศึกษา ดนตรี-นาฏศิลป์ การงานพื้นฐานอาชีพ จริยศึกษา ครูการศึกษาพิเศษ และครูปกติร่วมกันทำงานร่วมกันรับผิดชอบ

6. ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ

นักเรียนเรียนในชั้นเรียนพิเศษเต็มเวลาร่วมกับเพื่อนพิการ ประมาณ 5-10 คน มีครูประจำชั้นเป็นผู้สอนเองทุกวิชา เด็กจะมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับเด็กทั่วไป เช่น การเข้าแถวเคารพธงชาติ สวดมนต์ไหว้พระ การรับประทานอาหาร เป็นต้น

การจัดการเรียนร่วมทั้ง 6 ลักษณะ มีข้อดีต่างกัน จะจัดแบบใดขึ้นอยู่กับพิจารณาอย่างรอบคอบของหลาย ๆ ฝ่าย ได้แก่ ผู้ปกครอง ตัวเด็ก ผู้บริหาร ครู และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้อง

ผดุง อารยวิญญู (2542) กล่าวถึง รูปแบบการจัดการเรียนร่วมไว้ดังนี้

1. การเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ และเรียนเหมือนกับเด็กปกติทุกอย่าง และเป็นเด็กที่มีความพิการน้อย มีความฉลาดความพร้อมในด้านการเรียน วุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม

2. การเรียนร่วมในชั้นปกติและมีครูการศึกษาพิเศษคอยให้คำแนะนำปรึกษา จัดให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติเต็มเวลาแต่มีครูการศึกษาพิเศษคอยช่วยเหลือครูประจำชั้นและครูประจำวิชา ในด้านการจัดการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อม จัดให้เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษรวมทั้งช่วยในการประเมินผลการเรียนรู้ด้วย

3. การเรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูเวียนสอน เป็นการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษร่วมกับเด็กปกติใกล้บ้าน และได้รับบริการด้านการสอนเพิ่มเติมจากครูการศึกษาพิเศษ ซึ่งครูการศึกษาพิเศษจะเดินทางไปให้ความช่วยเหลือแก่เด็กในแต่ละสถานศึกษาเมื่อครบสัปดาห์ก็จะเวียนมาสอนเด็กกลุ่มเดิมในสถานศึกษาเดิมอีก

4. การเรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการเสริมจากครูเสริมวิชาการที่ห้องสอนเสริมวิชาการ วันละ 1-2 ชั่วโมง หรือมากกว่านี้ตามความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็ก เด็กที่เข้ามาเรียน

ในห้องเรียนนี้จะต้องมีตารางเรียนกำหนดไว้แน่นอน การจัดการเรียนการสอนจะทำเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ และสอนในเนื้อหาที่เด็กไม่ได้รับการสอนในชั้นเรียนปกติหรือเนื้อหาที่เด็กมีปัญหา นอกจากนั้นครูเสริมวิชาการยังมีหน้าในการให้คำแนะนำปรึกษา แก่ครูปกติในการปฏิบัติต่อเด็กประเภทนี้ด้วย

5. ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติและเรียนร่วมบางเวลา เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษไว้ในชั้นเรียนเดียวกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ มีครูประจำชั้นสอนแทบทุกวิชา ยกเว้นบางวิชาที่เด็กต้องไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ เช่น พลศึกษา ศิลปะ หรือกิจกรรมนอกหลักสูตรอื่น ๆ

6. ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ เป็นการจัดเด็กที่มีความบกพร่องประเภทเดียวกันไว้เป็นกลุ่มเดียวกันและเป็นกลุ่มขนาดเล็ก เด็กเหล่านี้เรียนในชั้นเรียนพิเศษตลอดเวลา ครูประจำชั้นเรียนพิเศษทุกวิชา การเรียนประเภทนี้เหมาะกับเด็กที่มีความพิการค่อนข้างมาก

วาริ ธีระจิตร (2541) ได้กำหนดรูปแบบการเรียนร่วมไว้ 5 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 การเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา การจัดบริการสำหรับเด็กพิเศษลักษณะนี้จัดให้กับเด็กที่มีความพิการไม่มาก หลังจากเด็กได้รับการบำบัดรักษา หรือฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็น ก็สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ ทั้งนี้อาจมีอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษช่วยทางด้านการศึกษา เช่น เครื่องช่วยฟัง รวมทั้งการให้บริการแนะแนวแก่ครูในชั้นเรียนปกติด้วยในกรณีเด็กปัญญาเลิศ เด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทาง และเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ก็สามารถเรียนร่วมในลักษณะนี้ เพียงแต่ปรับโปรแกรมการสอนและวิธีการให้เหมาะสมกับสภาพความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละประเภท

รูปแบบที่ 2 การเรียนร่วมในชั้นปกติโดยได้รับการบริการพิเศษ การจัดบริการโดยให้เด็กพิเศษเรียนร่วมในชั้นปกติเป็นเวลาโดยได้รับการบริการต่าง ๆ เพิ่มเติม เช่น ได้รับการสอนเสริมบางวิชาจากครูการศึกษาพิเศษ เช่น ฝึกพูด ฝึกให้คุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว และโปรแกรมพิเศษของเด็กปัญญาเลิศ เป็นต้น โดยเด็กได้รับการเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

รูปแบบที่ 3 การเรียนในชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติจัดให้กับเด็กที่มีความบกพร่องค่อนข้างมาก รวมทั้งเด็กที่มีความสามารถค่อนข้างสูงจนไม่สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ ควรจัดบริการพิเศษให้ เช่น กายภาพบำบัด อาชีวบำบัด การแก้ไขการพูด การฝึกฟัง ตลอดจนการเพิ่มความรู้สำหรับเด็กที่มีความสามารถสูง เป็นต้น

รูปแบบที่ 4 การจัดโรงเรียนพิเศษ เด็กที่มีความบกพร่องมากและไม่สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ ครูที่สอนจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับเด็กพิเศษ และสอนประจำในโรงเรียนพิเศษ

รูปแบบที่ 5 การจัดการศึกษาพิเศษนอกโรงเรียน คือ การจัดการศึกษาพิเศษในโรงพยาบาล สถานพักฟื้น หรือสถานที่รับเลี้ยงดูแลเด็กและที่บ้าน เป็นการจัดให้แก่เด็กพิการทางกายและสุขภาพ หรือเด็กปัญญาอ่อน

กระทรวงศึกษาธิการ (2537) กล่าวถึง การจัดการเรียนร่วม ว่าในปัจจุบันการจัดการเรียนร่วมที่จัดในประเทศไทย มีอยู่ 5 รูปแบบ คือ

1. จัดชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ เด็กพิการมีโอกาสร่วมกิจกรรมที่ไม่ใช่การเรียนการสอนในห้องเรียน เช่น เข้าแถวเคารพธงชาติ กิจกรรมไหว้ครู การสวดมนต์ไหว้พระ การประชุม สดุดส์ปดาร์ การรับประทานอาหารกลางวันในโรงเรียน และการแข่งขันกีฬา เป็นต้น

2. จัดชั้นพิเศษสำหรับเด็กพิการคู่ขนานกับชั้นปกติ แต่ส่งเด็กพิการไปเรียนร่วมกับเด็กปกติในชั้นปกติบางเวลา เช่น พลศึกษา ชักร้อง-ดนตรี-นาฏศิลป์ จริยศึกษา และศิลปะ เป็นต้น เมื่อหมดคาบเรียนกลับมาเรียนในชั้นพิเศษตามเดิม

3. จัดนักเรียนพิการเรียนร่วมเต็มเวลา เด็กพิการที่ได้รับการพิจารณาว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีคุณภาพทางอารมณ์และทางสังคมดีพอในทุก ๆ กลุ่มวิชาจะ ได้รับการพิจารณา ส่งเข้าเรียนในชั้นปกติ โดยไม่ต้องกลับไปเรียนในชั้นเรียนพิเศษอีก

4. จัดห้องเสริมวิชาการในโรงเรียนปกติ ห้องเสริมวิชาการควรมีลักษณะเป็น Non-Graded คือ มีนักเรียนหลาย 1 ระดับชั้นรวมกัน หรือ นักเรียนอาจอยู่ห้องเรียนปกติ และส่งเข้ามาเรียนที่ห้องเสริมวิชาการบางเวลาและบางวิชา โดยมีครูเสริมวิชาการหรือครูเดินสอนเป็นผู้เสริมวิชาการให้ตามความจำเป็นของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

5. จัดเป็นชั้นเรียนหรือห้องเสริมวิชาการในโรงพยาบาล มีครูการศึกษาพิเศษประจำ เพื่อสอนเด็กเจ็บป่วยระยะยาว ครูการศึกษาพิเศษจะสอนตามจุดประสงค์และประเมินจุดประสงค์ที่ได้สอนไปแล้ว ทำรายงานให้เด็กนำไปแสดงแก่ครูเมื่อออกจากโรงพยาบาล

แนวคิดการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา และมาตราแห่งพระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2552 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงออก ประกาศกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้ เรียกว่า “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของบุคคลพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552

ข้อ 2 ประเภทของบุคคลพิการ มีดังต่อไปนี้

1. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น
2. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
3. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
4. บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ
5. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
6. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา
7. บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์
8. บุคคลออทิสติก
9. บุคคลพิการซ้อน

ข้อ 3 การพิจารณาบุคคลที่มีความบกพร่องเพื่อจัดประเภทของบุคคลพิการให้มีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิท ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

1.1 คนตาบอด หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นมาก จนต้องใช้สื่อสัมผัสและสื่อเสียง หากตรวจวัดความชัดของสายตาข้างดีเมื่อแก้ไขแล้ว อยู่ในระดับ 6 ส่วน 60 (6/60) หรือ 20 ส่วน 200 (20/200) จนถึงไม่สามารถรับรู้เรื่องแสง

1.2 คนเห็นเลือนราง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็น แต่ยังสามารถอ่านอักษรตัวพิมพ์ขยายใหญ่ด้วยอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ หรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หากวัดความชัดของสายตาข้างดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ 6 ส่วน 18 (6/18) หรือ 20 ส่วน 70 (20/70)

2. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับหูตึงน้อยจนถึงหูหนวก ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถเข้าใจการพูดผ่านทางการได้ยินไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งโดยทั่วไปหากตรวจการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป

2.2 คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่เพียงพอที่จะได้ยินการพูดผ่านทางการได้ยิน โดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งหากตรวจวัดการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยินน้อยกว่า 90 เดซิเบลลงมาถึง 26 เดซิเบล

3. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่ บุคคลที่มีความจำกัดอย่างชัดเจนในการปฏิบัติตน (Functioning) ในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ คือ ความสามารถทางสติปัญญา

ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญร่วมกับความจำกัดของทักษะการปรับตัวอีกอย่างน้อย 2 ทักษะจาก 10 ทักษะ ได้แก่ การสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตภายในบ้าน ทักษะทางสังคม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน การรู้จักดูแลควบคุมตนเอง การนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การใช้เวลาว่าง การรักษาสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ทั้งนี้ได้แสดงอาการดังกล่าวก่อนอายุ 18 ปี

4. บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

4.1 บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ได้แก่ บุคคลที่มีอวัยวะไม่สมบูรณ์หรือขาดหายไป กระดูกหรือกล้ามเนื้อผิดปกติ มีอุปสรรคในการเคลื่อนไหว ความบกพร่องดังกล่าวอาจเกิดจากโรคทางระบบประสาท โรคของระบบกล้ามเนื้อและกระดูก การไม่สมบูรณ์ประกอบ มาแต่กำเนิด อุบัติเหตุและโรคติดต่อ

4.2 บุคคลที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ ได้แก่ บุคคลที่มีความเจ็บป่วยเรื้อรัง หรือมีโรคประจำตัวซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ซึ่งมีผลทำให้เกิดความจำเป็นต้องได้รับการศึกษาพิเศษ

5. ทำงานของสมองบางส่วนที่แสดงถึงความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่อาจเกิดขึ้นเฉพาะความสามารถด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน คือ การอ่าน การเขียน การคิด คำนวณ ซึ่งไม่สามารถเรียนรู้ในด้านที่บกพร่องได้ ทั้งนี้มีระดับสติปัญญาปกติ

6. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องในการเปล่งเสียงพูด เช่น เสียงผิดปกติ อัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติ หรือบุคคลที่มีความบกพร่อง ในเรื่องความเข้าใจหรือการใช้ภาษาพูด การเขียนหรือระบบสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารซึ่งอาจเกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหาและหน้าที่ของภาษา

7. บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ ได้แก่ บุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติเป็นอย่างมาก และปัญหาทางพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากความบกพร่องหรือความผิดปกติทางจิตใจหรือสมองในส่วนของความรู้ อารมณ์หรือความคิด เช่น โรคจิตเภท โรคซึมเศร้า โรคสมองเสื่อม เป็นต้น

8. บุคคลออทิสติก ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองบางส่วน ซึ่งส่งผลต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความผิดปกตินั้นค้นพบได้ก่อนอายุ 30 เดือน

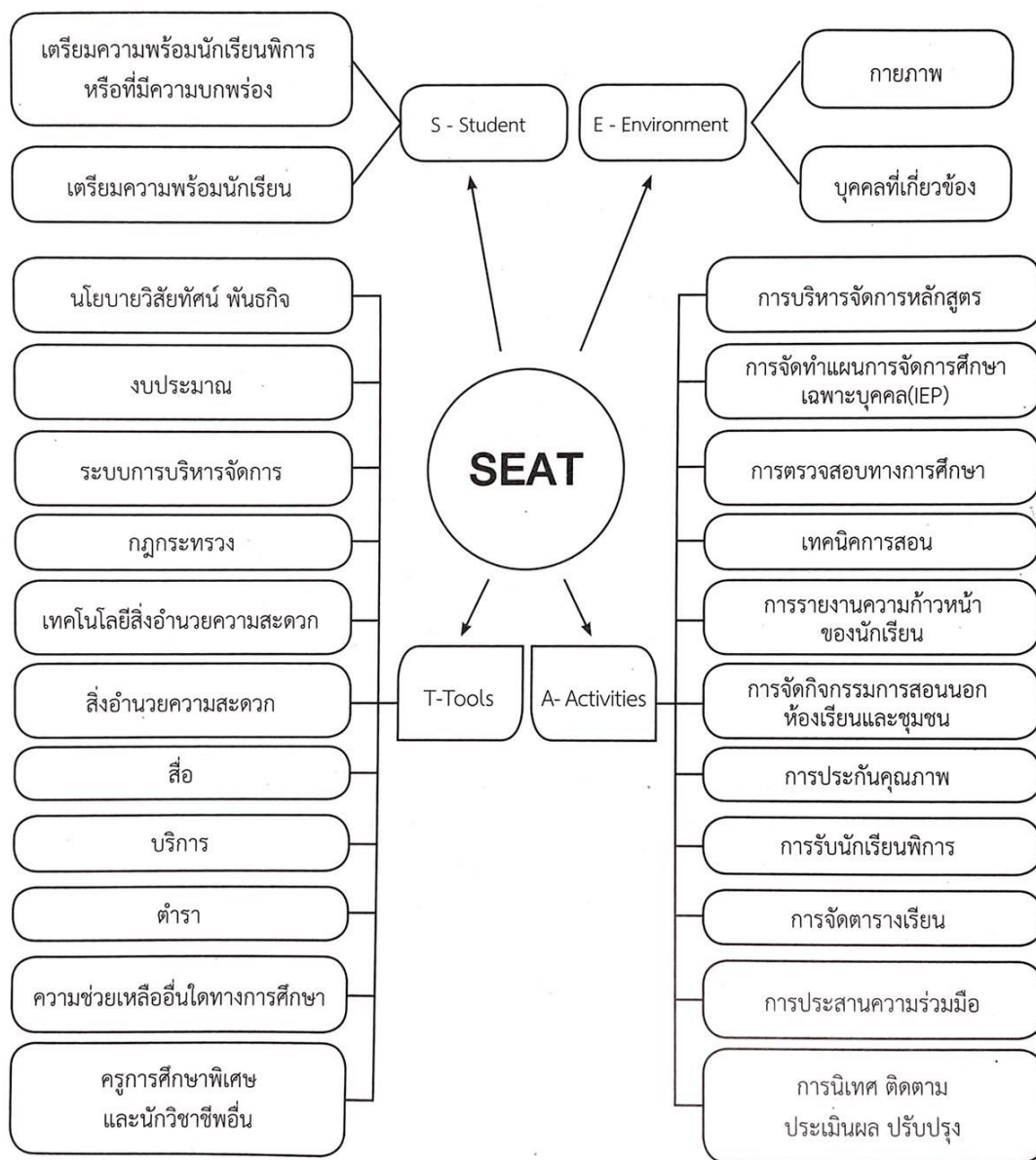
9. บุคคลพิการซ้อน ได้แก่ บุคคลที่มีสภาพความบกพร่องหรือความพิการมากกว่าหนึ่งประเภทในบุคคลเดียวกัน

เบญจา ชลธารันนธ์ (2546) ในวงการศึกษไทยได้พัฒนาโครงสร้าง SEAT ขึ้นมา โดยนำเอาแนวคิดการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม หรือ Inclusive Education ที่มุ่งเน้นให้โรงเรียนเป็นองค์กรที่จะต้องปรับและเตรียมการ โรงเรียนจะทำอย่างไรที่จะช่วยให้เด็กทุกคนที่อยู่ในโรงเรียนสามารถเรียนร่วมกับคนอื่นได้ แทนที่จะเป็นการมุ่งเตรียมเด็ก (พิเศษ) ให้พร้อมและมีคุณสมบัติถึงเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด นอกจากนี้มีการเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว นักวิชาการศึกษายังพบว่าเด็กบางกลุ่มก็ยังมีความต้องการจำเป็นพิเศษที่ไม่สามารถขจัดไปได้ โรงเรียนจะทำอย่างไรที่จะสนองตอบความต้องการหรือข้อจำกัดเหล่านี้ และเป็นที่มาของการปรับกระบวนการทัศน์ใหม่ของการบริการจัดการศึกษาพิเศษให้กับเด็กทั่ว ๆ ไป

ความหมายของใช้โครงสร้างซีท (SEAT)

เบญจา ชลธารันนธ์ (2546) กล่าวว่า แนวทางการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนพิการเรียนรวม โดยใช้โครงสร้างซีทให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ โรงเรียนต้องบริหารองค์ประกอบหลัก 4 ประการ ตามโครงสร้าง SEAT คือ ด้านนักเรียน (S-Students) ด้านสภาพแวดล้อม (E-Environment) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities) และด้านเครื่องมือ (T-Tool) โดยมีแผนภูมิการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียน โดยมีนักเรียนปกติเรียนร่วมกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)

ภาพ 2 การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)

ดังนั้น การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นหลักการที่ก่อให้เกิดประโยชน์เป็นอย่างมากการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ตามหลักโครงสร้าง ทั้ง 4 ด้าน มีการพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งตัวบุคคล สภาพแวดล้อม กิจกรรม และเครื่องมือที่เสริมทักษะและศักยภาพของผู้เรียน มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ

1. ด้านนักเรียน (S-Students)

เบญจา ชลธารินทร์ (2546) กล่าวว่า ด้านนักเรียนมี 2 กลุ่ม คือ นักเรียนทั่วไป และนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนเตรียมความพร้อมเด็กทั้ง 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไปทางโรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไปในโรงเรียน โดยการใช้ข้อมูลเพื่อให้นักเรียนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจเกิดการยอมรับสามารถให้ความช่วยเหลือและ ปฏิบัติต่อเด็กพิการหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกวิธี ครูควรทำความเข้าใจและอธิบายลักษณะความพิการให้นักเรียนทั่วไปรู้จักจะสถานการณ์จำลอง การพานักเรียนไปเยี่ยมชมสถานที่ดูแลคนพิการ จัดกิจกรรมการสอนทักษะ ให้นักเรียนในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

กลุ่มที่ 2 เตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเด็กควรได้รับการเตรียมความพร้อมทันทีที่พบความพิการ เพื่อพัฒนาศักยภาพทุกด้าน โดยการกระตุ้นพัฒนาการในส่วนที่เหลืออยู่ พื้นฟูสมรรถภาพ การเตรียมความพร้อมจำเป็นต้องเตรียมทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและวิชาการ รวมทั้งการช่วยเหลือตนเอง ในกิจวัตรประจำวัน เตรียมทักษะที่จะเป็นต่อการ ดำรงชีวิต เช่น การทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อมในการเคลื่อนไหว เพื่อให้ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษช่วยเหลือตนเองให้ได้มากที่สุดและอยู่ร่วมกับนักเรียนทั่วไปได้อย่างปกติสุข

รดา ธรรมพูนพิสัย (2556) การบริหารจัดการเรียนร่วมด้านผู้เรียน หมายถึง การเตรียมพร้อมของโรงเรียนสำหรับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม คือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และกลุ่มนักเรียนปกติทั่วไป โดยกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษควร ได้รับการเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม การช่วยเหลือตนเองและทักษะทางวิชาการ สำหรับกลุ่มนักเรียนทั่วไปควรได้รับการเตรียมความพร้อมในเรื่องการให้ข้อมูล เพื่อให้นักเรียนทั่วไปมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดการยอมรับ สามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนที่มีความบกพร่องอย่างถูกวิธี และมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้เด็กทั้งสองกลุ่ม ทำกิจกรรมร่วมกันให้มากที่สุด

จาดุรงค์ เจริญนำ (2558) กล่าวว่า ด้านผู้เรียน หมายถึง ต้องมีการเตรียมความพร้อมของนักเรียนพิการเรียนร่วม ในด้านร่างกาย วิชาการ ด้านอารมณ์และ สังคม ด้านการช่วยเหลือตนเองให้สามารถอยู่ร่วมกับเด็กปกติได้ โดยนักเรียนพิการเรียนร่วมนั้นจะต้องมีความสามารถใกล้เคียงกับเด็กปกติ และเด็กปกติต้องมีความเข้าใจและมีความคิดที่ดีต่อนักเรียนพิการเรียนร่วม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ด้านนักเรียน หมายถึง การวางแผน ส่งเสริมสนับสนุน การให้บริการด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการหรือเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ในชั้นเรียนร่วม และโรงเรียน ให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษที่แตกต่างจากนักเรียนปกติทั่วไป โดยครูผู้สอนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกิจกรรมเตรียมความพร้อม ผีกทักษะ เสริมทักษะ เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถช่วยเหลือตัวเองได้

2. ด้านสภาพแวดล้อม (E: Environment)

เบญจมา ชลธารนนท์ (2546) กล่าวว่า ด้านสภาพแวดล้อมปฏิบัติงานเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของเด็กการ ปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายนอกและภายในอาคาร บุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของเด็กครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ได้รับการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เพื่อการจัดการเรียนร่วม มีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย และร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม มีครูผู้ได้รับมอบหมายชัดเจนในการดำเนินงานผู้ปกครอง นักเรียนยอมรับในการมีส่วนร่วม โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ จัดให้นักเรียนกลุ่มเรียนกลุ่มรวมเรียนในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด (Least Restrictive Environment: LRE) ดังนี้

2.1.1 การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ได้แก่ ปรับทางเดินระหว่างอาคารเรียนต่างๆ ให้มีความสะดวก สะอาด และปลอดภัยจากสิ่งกีดขวางและยานพาหนะที่ขับผ่าน ขณะอยู่ในโรงเรียน ปูกระเบื้องทางเดินภายในอาคารเรียน ฯลฯ

2.1.2 การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ได้แก่ ใส่เหล็กกัตประตู และหน้าต่าง เพื่อป้องกันการออกนอกห้องเรียนขณะครูไม่อยู่ สวิตช์ไฟและปุ่มต่าง ๆ ภายในห้องเรียนมีป้ายเตือนอันตราย จัดมุมเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ เช่น มุมออกกำลังกาย มุมพักผ่อน ฯลฯ

2.2 บุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของเด็ก ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครองครูและบุคลากรอื่น โรงเรียนทั่วไปที่มีการจัดการเรียนร่วม ผู้บริหารจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน ซึ่งควรประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครูทั่วไป ครูการศึกษาพิเศษ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคคลภายนอก เพื่อกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนร่วมแนวทางการดำเนินงาน บทบาทและหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน และรูปแบบในการจัดการเรียนร่วม ครูทั่วไป และครูการศึกษาพิเศษต้องเป็นที่ปรึกษาซึ่งกันและกันโดยต้องทำงานกันเป็นทีม

พชรรัชต์ ยศคำแหง และนันทรัตน์ เจริญกุล (2558) กล่าวการเตรียมด้านสภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้ออำนวยความสะดวกแก่

นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยสภาพแวดล้อมมีส่วนสำคัญในการที่จะช่วยผลักดันให้เด็กที่มีความต้องการสามารถเข้าเรียนร่วมกับเด็กทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จาตุรงค์ เจริญนำ (2558) กล่าวว่า การเตรียมด้านสภาพแวดล้อม หมายถึง การเตรียมลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน เช่น อาคารสถานที่และบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของเด็ก เช่น พ่อ แม่ ครู และบุคคลอื่น ๆ ในโรงเรียน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ด้านสภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในโรงเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีส่วนร่วมในการจัดให้นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด (Least Restrictive Environment, IRE) เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่เด็กนักเรียน

3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities)

เบญจมา ชลธารนนท์ (2546) กล่าวว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจกรรมภายในและภายนอกห้องเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนที่จะช่วยให้นักเรียนปกติ และนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการพัฒนาทั้งในด้านร่างกายจิตใจอารมณ์และสังคม มีรายละเอียด 10 ข้อ ดังนี้

3.1 การบริหารจัดการหลักสูตร แบ่งเป็นการปรับหลักสูตรทั่วไป คือ การปรับหลักสูตรที่ใช้กับนักเรียนปกติมาใช้กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การจัดทำหลักสูตรเฉพาะ คือ หลักสูตรที่เป็นแนวทาง ซึ่งถือเป็นหลักสูตรเฉพาะบุคคลโดยพิจารณาจากระดับของความพิการจากแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของนักเรียน

3.2 แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individual Education Program: IEP) เป็นแผนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กพิการ หรือเด็กที่มีความบกพร่อง ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องต้องการ เปลี่ยนชื่อ ย่อว่า IEP วัตถุประสงค์ในการใช้ IEP คือ เพื่อเป็นการจัดการศึกษาที่เขียนขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับเด็กคนหนึ่งโดยเฉพาะ IEP จะมีข้อมูลในการจัดเด็กเข้ารับการศึกษาและ บริการที่เกี่ยวข้องอื่น และเพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดกระบวนการการตรวจสอบและกระบวนการสอนทั้งหมด ฉะนั้น IEP ในแง่ที่เป็นส่วนสำคัญของกระบวนการตรวจสอบและกระบวนการสอนจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินผลและวิธีการสอน

3.3 แผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP) เป็นแผนการสอนที่จัดขึ้นเฉพาะเจาะจงสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องคนนั้นๆ ในวิชาหรือทักษะที่เป็นจุดอ่อน แผนการสอนเฉพาะ บุคคลนี้จัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน IEP

3.4 การตรวจสอบทางการศึกษา (Educational Assessment) เป็นกระบวนการใช้วิธีการต่าง ๆ หลายวิธี ในการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวกับนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ในการกำหนดปัญหาและหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาวิชาการ การวางแผนการสอนและการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน

3.5 เทคนิคการสอนเทคนิคการสอนที่ควรนำมาใช้กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มี 3 เทคนิค คือ

3.5.1 เทคนิคแรก เป็นการวิเคราะห์งาน (Task Analysis) เป็นเทคนิคการสอนและเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบหรือประเมินเด็กว่ามีทักษะในเรื่องนั้น ๆ แล้วหรือไม่

3.5.2 เทคนิคที่สอง เป็นการสอนโดยเพื่อนโดยสอนเพียง (Peer Tutoring) เป็นเทคนิควิธีการสอนที่ให้เพื่อนนักเรียนช่วยสอนให้เพื่อนให้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ แบบตัวต่อตัวโดยช่วยสอนอาจเป็นนักเรียนชั้นสูงกว่าหรือนักเรียนชั้นเดียวกัน อายุเท่ากัน แต่มีความสามารถสูงกว่ามาช่วยสอน

3.5.3 เทคนิคที่สาม เป็นเทคนิคระบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Buddy System) ในการจัดการเรียนการสอนโดยเพื่อนช่วยเพื่อน ในด้านวิชาการยังต้องอาศัยความร่วมมือของเพื่อนนักเรียนทุกคนในการส่งเสริมกำลังใจ และช่วยเหลืออำนวยความสะดวกเพื่อนนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในเรื่องทั่วไป เช่น นำไปห้องเรียน ห้องน้ำ และโรงอาหาร อ่านหนังสือบนกระดานหรือแผ่นใสหรือการสื่อสารกับผู้อื่น

3.6 การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนในปัจจุบันใช้วิธีการทบทวนและปรับ IEP ปีละอย่างน้อย 2 ครั้ง รวมทั้งมีการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนโดยสรุปจาก IIP ที่ใช้สอนเด็กนักเรียนในแต่ละสาระการเรียนรู้ ทักษะ และกิจกรรมต่างๆ ซึ่งจะมีการระบุว่าจะประเมินโดยใช้วิธีใดและ ใช้เกณฑ์อะไรโดยอาจนำเสนอในรูปแบบของกราฟแท่ง กราฟเส้น ประกอบการบรรยายหรือคิดเป็นคะแนนและเกรด

3.7 การจัดกิจกรรมการสอนนอกห้องและชุมชน นอกจากกิจกรรมการเรียนการสอน ในชั้นเรียนและภายในโรงเรียนแล้ว ยังมีกิจกรรมนอกโรงเรียน ซึ่งทางโรงเรียนควรมีการบริหารจัดการในเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัย ยานพาหนะ ที่พัก เพื่อช่วยให้การเข้าร่วม

กิจกรรมนอกสถานที่ของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

3.8 การประกันคุณภาพโรงเรียน ควรจัดตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพ การจัดการเรียนร่วม โดยมีคณะกรรมการประกันคุณภาพควรประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับ องค์ประกอบหรือตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประกันคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน กำหนดกิจกรรมการประกันคุณภาพการจัดการเรียน

3.9 การรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าเรียนแล้วจำแนกและ คัดแยกตามความต้องการจำเป็นพิเศษ ส่งต่อคนพิการเข้ารับการศึกษาตามความสามารถและ ความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล เตรียมความพร้อมในด้านความรู้หรือเจตคติ ให้บุคลากรเตรียมพร้อมในด้านสื่ออุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอน จัดตั้งคณะ จัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลให้กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนดำเนินการ สอนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่ได้จัดทำไว้ เพื่อพัฒนาคนพิการให้เกิดการเรียนรู้ เต็มตามศักยภาพ

3.10 การจัดตารางเวลาให้บริการสอนเสริม การจัดตารางเวลาที่จะทำให้ทุกฝ่าย ยอมรับมันเป็นสิ่งที่ยาก ดังนั้น ครูสอนเสริมจึงต้องคำนึงถึงดีกว่าตารางเวลาที่จัดให้กับเด็ก ที่รับผิดชอบแต่ละคนนั้น เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของเด็กและครูด้วย ซึ่งแบบ การจัดตาราง มี 3 รูปแบบ คือ

3.10.1 รูปแบบแรกเป็นการจัดให้นักเรียนแต่ละคนมารับบริการครั้งละ ไม่เกินครึ่งชั่วโมง แต่เด็กสามารถมารับบริการได้มากกว่าหนึ่งครั้งในหนึ่งวัน ในการจัด ตารางเวลาการให้บริการนี้ ครูสอนเสริมเน้นการให้บริการสอน โดยตรงกับเด็ก โดยใช้ สิ่งเสริมแรงและให้นักเรียนมีโอกาสทำแบบฝึกหัดได้ด้วยตนเอง

3.10.2 รูปแบบที่สอง หากมีครูผู้ช่วยในห้องสอนเสริมอยู่ด้วย จะทำให้ครู สอนเสริมมี โอกาสได้ไปสังเกตนักเรียนที่มีความบกพร่องขณะเด็กอยู่ในชั้นเรียนปกติ หรืออาจ มีเวลาตรวจสอบนักเรียนเป็นรายบุคคลได้มากขึ้น

3.10.3 รูปแบบที่สาม ครูสอนเสริมจะให้นักจะให้บริการแก่นักเรียน 2 หรือ 3 คน ในขณะที่เดียวกันเป็นเวลาประมาณ 30 นาที โดยเป็นการสอนเฉพาะ บุคคลถึงแม้ เด็กนักเรียนในแต่ละกลุ่มจะคล้ายคลึงกันแต่ก็ไม่เหมือนกัน

รดา ธรรมพูนพิสัย (2556) สรุปไว้ว่า การบริหารจัดการเรียนร่วมด้านการจัด การเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมส่งเสริมการเรียน การสอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน รวมถึงการบริหารจัดการหลักสูตร แผนการจัด

การศึกษาเฉพาะบุคคล แผนการสอนเฉพาะบุคคล การตรวจสอบทางการศึกษา เทคนิคการสอน การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียน และชุมชน

จาตุรงค์ เจริญนำ (2558) กล่าวสรุปไว้ว่า การเตรียมด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน ที่ขอให้เด็กพิการเรียนร่วมให้ได้รับการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ซึ่งสามารถจัดกิจกรรมได้ ดังนี้ การบริหารจัดการหลักสูตร แผนการเรียนเฉพาะบุคคล แผนการสอนรายบุคคล การตรวจสอบทางการศึกษา เทคนิคการสอน

พชรรัชต์ ยศคำแหง และนันทรัตน์ เจริญกุล (2558) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบสำคัญสูงสุดของการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กนักเรียน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนร่วมเป็นแบบพิเศษออกไป ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ซึ่งโรงเรียนมีการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)/แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)/สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเด็กในชั้นเรียนสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นทุกกิจกรรม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตร การจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) โดยมีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ทั้งพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้เด็กนักเรียนมีพัฒนาการดีขึ้นในทุกด้าน โดยกิจกรรมจะต้องเป็นกิจกรรมสำหรับส่งเสริมทักษะสอดคล้อง และเหมาะสมกับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นรายบุคคล

4. ด้านเครื่องมือ (T: Tools)

เบญญา ชลธารนนท์ (2546) การปฏิบัติงานเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาใช้ช่วยในการบริหารการจัดการเรียนร่วม มี 10 ประการ คือ

4.1 นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป็นการกำหนดในการปฏิบัติงานและระบบการให้บริการที่ชัดเจนทำให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนและบุคคลทั่วไป รวมทั้งพ่อแม่รับรู้ที่โรงเรียนมีโครงการจัดการเรียนร่วม

4.2 งบประมาณ โรงเรียนจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะเพื่อการจัดการเรียนร่วมให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการสรรหาแหล่งเงิน การจัดสรรงบประมาณ การจัดทำบัญชี การตรวจสอบและการวิเคราะห์งบประมาณ

4.3 ระบบบริหารจัดการ ทางโรงเรียนควร จัดโครงสร้างระบบบริหารจัดการ เรียนร่วมจัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร ข้อมูล เครือข่ายข้อมูลเกี่ยวกับสื่อ การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล โรงเรียนจะต้องจัดทำแผนพัฒนา ทรัพยากรบุคคล การสื่อสารภายในองค์กร การประสานงานกับบุคคลอื่น การประ สานงานกับ ผู้ปกครองการประสานงานกับนักวิชาชีพหรือผู้เชี่ยวชาญ

4.4 กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และ กฎกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรงบประมาณทางการศึกษาสำหรับคนพิการ

4.5 เทคโนโลยี หมายถึง เทคโนโลยีที่คนพิการใช้ ซึ่งได้รับการพัฒนาและการใช้ ประโยชน์เทคโนโลยี เพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ดำรงชีวิตอิสระสามารถ ปฏิบัติงานและผลิตงานต่างๆ ออกมาได้

4.6 สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ อุปกรณ์ เครื่องมือ โครงสร้างทางสถาปัตยกรรม สิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละ ประเภทได้รับการศึกษา โดยสะดวกและสอดคล้องตามความจำเป็นของแต่ละบุคคล

4.7 สื่อ หมายถึง สื่อทางการศึกษา ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หรือเครื่องมือช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เกิดความเข้าใจดีขึ้นและรวดเร็ว สื่อสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละประเภท และแต่ละระดับ

4.8 บริการ หมายถึง บริการต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการศึกษาของคนพิการแต่ละ ประเภท เช่น บริการสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น การสอนเสริม การนำทาง การผลิตสื่อ

4.9 ตำรา อาจจัดอยู่ในรูปแบบอื่นที่นอกเหนือจากสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือเสียง สำหรับคนตาบอด และนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

4.10 ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา หมายถึง มาตรการอื่นที่นอกเหนือจาก สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของคนพิการ เช่น การปรับเนื้อหาหลักสูตร เทคนิคการสอน การประเมินผลสำหรับคนพิการ การจัดอาสาสมัคร การฝึกอบรมด้านอาชีพ

รดา ธรรมพูนพิสัย (2556) สรุปไว้ว่า การบริหารจัดการเรียนร่วมด้านเครื่องมือ หมายถึง แนวการดำเนินงานในเรื่องของนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ งบประมาณ ระบบการบริหาร จัดการ กฎกระทรวง เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใด

ทางการศึกษา เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินการ ซึ่งได้รับจัดสรรจากหน่วยงานต้นสังกัด และจากการเสาะแสวงหาจากสถาบันองค์กรเอกชน และ จากบุคคลทั่วไป

จาตุรงค์ เจริญนำ (2558) สรุปไว้ว่า การเตรียมด้านเครื่องมือ คือ การเตรียมเพื่อส่งเสริมให้เรียนรู้ในทุก ๆ ด้าน ประกอบไปด้วยไปด้วย แผนงาน การบริหาร งบประมาณ สื่อเทคโนโลยี งานบริการ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในการดำเนินงานโดยใช้โครงสร้าง SEAT นั้น บุคลากรทั้งหมดของโรงเรียนจะต้องรับทราบ และมีความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบของโครงสร้าง SEAT ทั้งในค่านักเรียน สภาพแวดล้อม กิจกรรมการเรียนการสอน และเครื่องมือ ดังนั้น ทางโรงเรียนควรกำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์เพื่อนำไปสู่แนวทางการทำงานที่มีทิศทาง

พชรรัชต์ ยศคำแหง และนันทรัตน์ เจริญกุล (2558) กล่าวว่า เครื่องมือในการบริหารจัดการเรียนรวมเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนพิการหรือบกพร่องเกิดการเรียนรู้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ด้านเครื่องมือ หมายถึง การกำหนดนโยบายร่วมปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้แก่ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และการช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา บริการต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการศึกษานักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละประเภท

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อนูวรรตน์ ช่างหล่อ (2561) ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 พบว่า การบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 อยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 พบว่า จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนเด็กพิการเรียนรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดโรงเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และ 3) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของผู้บริหารในการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 นั้น มีแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน 4 ประเด็น ได้แก่ ด้านนักเรียนจัดให้เด็กพิการเรียนรวมได้มีโอกาสได้เรียนในชั้นเรียน

เดียวกันกับเด็กปกติ เพื่อให้เด็กเข้าใจและมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน สามารถพัฒนาตนเอง ควบคู่กับเด็กปกติได้ ด้านสภาพแวดล้อมควรปรับและจัดสภาพห้องเรียน จัดให้มีมุมต่าง ๆ ภายในห้องเรียนให้เหมาะกับการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน พิการเรียนร่วม จัดให้มีแหล่ง เรียนรู้ภายในโรงเรียนใช้ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์มากที่สุด ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีการปรับหลักสูตรจากหลักสูตรปกติทั่วไปให้เป็นหลักสูตรเฉพาะของเด็กพิการเรียนร่วม มีการปรับเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่แตกต่างจากเด็กปกติทั่วไปให้มีความสอดคล้องกับ สภาพความบกพร่องของนักเรียน ด้านเครื่องมือควรมีสื่อเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของเด็กพิการเรียนร่วม และควรมีการส่งเสริมสนับสนุนอย่างจริงจัง จัดสรรงบประมาณ บุคลากร ให้เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนร่วม

ธีระพงษ์ พรหมกุล (2558) ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้ โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมแล้วรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่น และพร้อมรับนโยบายที่จะดำเนินงานโดยใช้โครงสร้างซีทและการบริหาร โดยไว้โรงเรียน เป็นฐานในการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน จะเห็นได้ว่าทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครู ต้องดำเนินงานไปด้วยกัน

จาตุรงค์ เจริญนำ (2558) ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนจัดการเรียนร่วม ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 สภาพ การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) อยู่ในระดับปานกลาง 2) การเปรียบเทียบ สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) มีผลดังต่อไปนี้ ลักษณะของ โรงเรียนจัดการเรียนร่วม การอบรม/สัมมนา และขนาดของสถานศึกษามีความแตกต่างกับ สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ส่วนประสบการณ์ในการสอน เด็กพิการเรียนร่วม พบว่า ไม่แตกต่างกับสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) 3) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนร่วมนั้นมีทั้งหมด 5 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน

รดา ธรรมพูนพิสัย (2556) ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส 1) สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม นราธิวาสโดยภาพรวม

ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก ($X=2.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีสภาพปัญหามากที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($X=2.65$) รองลงมาคือด้านนักเรียนและด้านเครื่องมือ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($X=2.6$) เท่ากัน ส่วนด้านที่มีสภาพปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านสภาพแวดล้อมมีค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($X=2.56$) 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมระหว่างผู้เกี่ยวข้องที่มีตำแหน่งระดับการศึกษาความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ ประสบการณ์ด้านการศึกษาพิเศษ และขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน พบว่ามีสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน 3) ข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาสโดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus-Group) สรุปได้ว่า ผู้บริหาร ครู ควรจัดเตรียมความพร้อมด้านเจตคติสำหรับนักเรียนทั่วไปและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษาและผู้ปกครองให้มีความรู้เรื่องนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ครูต้องมีความรู้ มีความเข้าใจ มีจิตวิทยาและแนวทางในการจัดการศึกษารวมถึงเทคนิค วิธีการสอน สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและทำการศึกษาดังกล่าวเป็นรายบุคคล ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญ ในการให้การศึกษากับเด็กพิเศษโดยมีนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนงาน โครงการ เพื่อเป็นแนวทางดำเนินงานเรียนร่วม มีคำสั่งมอบหมายงานที่ชัดเจน และควรให้ขวัญกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้านการเรียนร่วมเป็นกรณีพิเศษ ผู้บริหารควรมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม มีและใช้ระบบที่มุงานและเครือข่ายในระดับโรงเรียน โรงเรียนต้องสร้างความสัมพันธ์และพบปะผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจและให้ความรู้ถึงวิธีการพัฒนา บุตรหลาน ควรพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ควรมีการหางบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IP) มีการปรับหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรเฉพาะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรเด็กปกติ และมีความยืดหยุ่น พัฒนาผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ใน IEP ใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียน ที่มีความสอดคล้องกับสภาพความบกพร่องของนักเรียน เป็นรายบุคคล มีการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนต่อผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครอง นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และทำการส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน 1) การใช้สื่อ วิธีการ เทคนิค กิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

อมรภัค ปิ่นกำลัง (2562) ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจาก มากไปน้อย ดังนี้ ความยึดมั่นผูกพัน ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน และการไว้วางใจกัน 2) แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ดังนี้ 1) การไว้วางใจกัน ส่งเสริมการยอมรับและเชื่อถือในความรู้ ความสามารถของผู้ร่วมงานให้ความเชื่อมั่นไว้วางใจผู้ร่วมงาน การให้เกียรติซึ่งกันและกัน ผู้บริหารให้ความเป็นกันเองแก่ผู้ร่วมงาน 2) ความยึดมั่นผูกพันให้การสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถอย่างต่อเนื่อง เพื่อดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและเป็นระบบ 3) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ด้วยการเปิดให้โอกาสผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานมีการวางแผนการดำเนินงาน และประเมินผลโดยใช้วิธีการประชุมปรึกษาหารือ ร่วมกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และสร้างความตระหนักในการทำงานร่วมกัน 4) ความมีอิสระในการปฏิบัติงานเปิดโอกาสผู้ร่วมงานได้แสดงความสามารถในการปฏิบัติงาน แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานควบคุมการปฏิบัติงานของทีมงาน เพื่อความร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและการบริหารการศึกษาของโรงเรียนตามแผนดำเนินงานของโรงเรียนต่อไป

ชมนุญ แยมนาม (2560) ศึกษาเรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนร่วมระดับประถมศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนร่วมระดับประถมศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และ 2) เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนร่วมระดับประถมศึกษาในพื้นที่ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาระดับประถมศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 148 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนร่วมระดับประถมศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีภาพรวมและพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก และ 2) รูปแบบการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหาร

โรงเรียนจัดการเรียนร่วม ระดับประถมศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ด้านนักเรียนโรงเรียนควรมีการปฐมนิเทศ นักเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และ สติปัญญา เพื่อให้นักเรียนอยู่ในสังคมได้ ด้านสิ่งแวดล้อม ควรปรับสภาพอุปกรณ์ต่างๆ ให้เหมาะสม กับนักเรียนพิการและควรจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนเป็นสำคัญ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ควรจัดทำแผนการศึกษาวัดผลประเมินผลเฉพาะบุคคลและ แผนการสอนเฉพาะบุคคลให้ตรงกับศักยภาพของนักเรียน และผู้บริหาร มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ด้านเครื่องมือโรงเรียนควรมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมอย่างชัดเจน จัดหาสื่อและเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนา นักเรียนเป็นเลิศตามศักยภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคล

จุฑาภรณ์ ธนกีวีศิลป์ (2563) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาแนวทาง และประเมินความเป็นไปได้ของการ บริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ ประชากร ได้แก่ โรงเรียนแกนนำเรียนรวม สังกัดสำนักงานประถมศึกษาส่วน จำนวน 71 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนจัดการ เรียนรวม จำนวน 10 โรงเรียน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการ โรงเรียน ครูวิชาการ ครูผู้สอนโรงเรียนแกนนำเรียนรวม จำนวน 8 คน ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความ เป็นไปได้ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนแกนนำเรียนรวมศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ รวม 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ และแบบประเมินความเป็นไปได้ของผู้ทรงคุณวุฒิสถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ มีผลงานที่เป็นแบบอย่าง มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยค่าเฉลี่ยด้านสังคมแห่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านบริหารจัดการเรียนรวมและด้านผู้เรียน และด้านการจัดการเรียนการสอน ผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก

สุรศักดิ์ เรือนงาม (2555) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการบริหารการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเปรียบเทียบการบริหารการเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานครจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน รูปแบบการจัดการเรียนร่วม ประสิทธิภาพ

รับการฝึกอบรมและระยะเวลาการจัดการเรียนร่วมเรียนร่วมและ เพื่อศึกษาปัญหาการบริหาร การเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเรียน การสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ 97 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 221 คน พบว่า 1) การบริหาร การเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากและรายด้าน อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยด้านการเตรียมความพร้อมนักเรียนและบุคลากรอยู่ในระดับ มากที่สุด 2) การเปรียบเทียบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ รับการฝึกอบรม พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน แกนนำ สังกัดกรุงเทพมหานครที่มีประสบการณ์การฝึกอบรมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการประสานความร่วมมือกับชุมชนแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ .05 3) การเปรียบเทียบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำสังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน แกนนำสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมบุคลากรและด้านการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชน ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีขนาด โรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 4) การเปรียบเทียบ การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานครจำแนกตามรูปแบบ การจัดการเรียนร่วม พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนแกนนำ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีรูปแบบการจัดการเรียนร่วมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน แกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 5) การเปรียบเทียบ การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระยะเวลา การจัดการเรียนร่วม พบว่า ข้าราชการครู ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีระยะเวลาการจัดการเรียนร่วมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน แกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 6) ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำ พบว่า ปัญหาด้านการเตรียมความพร้อม นักเรียนและบุคลากร คือ โรงเรียนมักจะปฏิเสธนักเรียนโดยให้เหตุผลว่านักเรียนเต็มแล้ว ไม่สามารถรับได้ และโรงเรียนไม่มีอัตราครูการศึกษาพิเศษเพียงพอต่อจำนวนนักเรียนที่มากขึ้น และปัญหาด้านการจัดสภาพแวดล้อม คือ ห้องเรียนมีความคับแคบแต่นักเรียนมีจำนวนค่อนข้างมาก

ส่วนปัญหาการบริหารการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำด้านอื่น ๆ คือ ครูการศึกษาพิเศษ ยังไม่ได้รับเงินเพิ่มพิเศษสำหรับครูการศึกษาพิเศษ (พ.ค.ศ)

การวิจัยต่างประเทศ

Riedel (1991) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การรับรู้ของนักการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในเกรด 5-9 ของโรงเรียนในรัฐเวอร์จิเนีย ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้อำนวยการมีความสามารถในการรับรู้ในทางบวกสูงกว่าส่วนนักการศึกษาทั่วไปมีการรับรู้ของผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นไปในลักษณะที่ว่าผู้อำนวยการโรงเรียนเห็นวาระระดับการสนับสนุนทางการบริหารทรัพยากรหรือบริการที่ได้รับการวางแผนการสอนและการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอนเป็นองค์ประกอบที่เชื่อมต่อกับกระบวนการเรียนร่วมแต่นักจัดการศึกษาทั่วไปเห็นวาระองค์ประกอบเหล่านี้เป็นสิ่งขัดขวางกระบวนการเรียนร่วม

Mize (1984) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารโครงการสำหรับนักเรียนพิการ ในรัฐเซาท์แคโรไลนา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะบ่งชี้ทักษะที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีในการที่จะบริหารโครงการสำหรับนักเรียนพิการเรียนร่วม โดยในจังหวัดหรือในองค์ของท้องถิ่นกำหนด พบว่า กลุ่มที่มีทักษะที่ระบุถึงมากที่สุด คือ กลุ่มการประชุมจัดทำเกี่ยวกับโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคล และการจัดเข้าเรียนหรือรับบริการ และกลุ่มทักษะที่มีการระบุน้อยที่สุด คือ กลุ่มความสัมพันธ์ในโรงเรียนและชุมชน

Tjokwardogo (1989) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะความต้องการจำเป็นและปัญหาของโรงเรียนเรียนร่วม ระดับประถมศึกษาในจาร์การ์ตาร์ และจอร์จการ์การ์ตาร์ ในเกาะชวา และความเป็นไปได้ในการใช้การนิเทศการสอนตอบสนองความต้องการและแก้ปัญหาโดยใช้วิธีการรวบรวมจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน อาจารย์ใหญ่ ผู้นิเทศทางการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา 3 แห่ง และรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสารที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการเรียนร่วม

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) ต้องอาศัยความร่วมมือตั้งแต่ผู้บริหาร ครูผู้สอนประจำชั้นเรียน ครูผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ตามลำดับ โดยมีองค์ประกอบหลัก คือ นักเรียน ครู และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่สร้างทักษะให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการจัดกิจกรรมของครูผู้สอนรายวิชานั้น ๆ และสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีระหว่างนักเรียนทั่วไปกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 1,467 คน จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 37 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 314 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเร่ (Yamane, 1967 อ้างอิงใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, 2553) และสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียน รายละเอียดดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ประชากร (คน)	
		ครูผู้สอน	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ขนาดกลาง	15	420	90
ขนาดใหญ่	18	705	150
ขนาดใหญ่พิเศษ	4	342	74
รวม	37	1,467	314

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารการจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของการตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ข้อคำถามประกอบด้วยระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอนและขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารการจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 73) ดังนี้

5 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมาก

3 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อย

1 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารการจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) รวบรวมข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย และตัวแปรทุกตัวตามขอบเขตที่กำหนด

3. เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อตรวจสอบรูปแบบ ความถูกต้อง ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด และความเหมาะสมของภาษา

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

5. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ในโรงเรียนเรียนร่วม และเชี่ยวชาญด้านการบริหารและการใช้ภาษา จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) มีค่าระหว่าง 0.67-1.00

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาต้นค้วด้วยตนเองพิจารณาอีกครั้ง เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนในโรงเรียนราชวินิตประถม บางแคที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค r เท่ากับ 0.87

8. นำแบบสอบถามที่ได้ทดลองใช้มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาต้นค้วด้วยตนเองก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

9. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ สำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ขออนุญาตจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้วยตนเอง หลังจากส่งแบบสอบถามแล้วขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน 314 คน คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาดำเนินการวิเคราะห์ และสรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ซึ่งมีเกณฑ์การหาค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50–5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50–4.49 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50–3.49 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50–2.49 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00–1.49 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติการทดสอบ t-test ในการเปรียบเทียบ 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Sample Test) และใช้สถิติ F-test (One Way ANOVA) ในการเปรียบเทียบประสพการณ์ในการสอนและขนาดของโรงเรียนที่มากกว่า 2 กลุ่ม รวมทั้งเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้ Scheffee

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร มี 4 ด้าน

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดของโรงเรียน

1. การเปรียบเทียบ 2 กลุ่มโดยใช้การทดสอบ t-test ที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Sample Test) จำแนกตามระดับการศึกษา

2. การเปรียบเทียบมากกว่า 2 กลุ่มโดยใช้การทดสอบค่า F-test (One Way ANOVA) จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน และขนาดของโรงเรียน

สัญลักษณ์ทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพรรณนา ในการแจกแจงแบบ t

F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพรรณนา ในการแจกแจงแบบ F

SS แทน ผลบวกคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานแต่ละด้านยกกำลังสอง

MS แทน ค่าความแปรปรวน

df แทน องศาแห่งความแปรปรวน

p แทน ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดของโรงเรียน ของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยจัดส่งไปยังโรงเรียน จำนวน 314 คน ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	241	76.8
2. สูงกว่าปริญญาตรี	73	23.2
รวม	314	100.00
ประสบการณ์ในการสอน		
1. น้อยกว่า 5 ปี	85	27.1
2. 5-10 ปี	143	45.5
3. 11 ปีขึ้นไป	86	27.4
รวม	314	100.00
ขนาดของโรงเรียน		
1. ขนาดกลาง	90	28.7
2. ขนาดใหญ่	150	47.8
3. ขนาดใหญ่พิเศษ	74	23.6
รวม	314	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 76.8 และ ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอน 5-10 ปี จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 รองลงมาประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 27.4 และประสบการณ์ในการสอน จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 ส่วนใหญ่ปฏิบัติการสอน

ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมาปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 90 คน คิดเป็น ร้อยละ 28.7 และปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00

ตอนที่ 2 ผลการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มี 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ในภาพรวม ดังตารางที่ 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)	n =314		ระดับ
	\bar{X}	SD	
1. ด้านนักเรียน	4.48	0.66	มาก
2. ด้านสภาพแวดล้อม	4.41	0.67	มาก
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.40	0.62	มาก
4. ด้านเครื่องมือ	4.36	0.65	มาก
รวมเฉลี่ย	4.41	0.57	มาก

จากตาราง 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.41, SD =0.57) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.36-4.48 เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ คือ ด้านนักเรียน (\bar{X} =4.48, SD =0.66) ด้านสภาพแวดล้อม (\bar{X} =4.41, SD =0.67)

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.40$, $SD =0.62$) และด้านเครื่องมือ ($\bar{X}=4.36$, $SD =0.57$) ตามลำดับ โดยสามารถจำแนกรายละเอียดรายด้านได้ดังตาราง 4-7

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านนักเรียน

ข้อ	การมีส่วนร่วมด้านนักเรียน	n=314		
		\bar{X}	SD	ระดับ
1.	การประชุม เพื่อวางแผนร่วมกับผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองในการเตรียมความพร้อมการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในการเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ	4.48	0.72	มาก
2.	การจัดปฐมนิเทศนักเรียน เพื่อสร้างความตระหนักและเจตคติที่ดีร่วมกันระหว่างนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและนักเรียนปกติ	4.51	0.72	มากที่สุด
3.	การเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ	4.54	0.29	มากที่สุด
4.	การเตรียมความพร้อมด้านวิชาการและความรู้ความสามารถสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ	4.41	0.70	มาก
5.	การเตรียมความพร้อมด้านการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้อยู่ร่วมกับนักเรียนปกติได้อย่างมีความสุข	4.58	0.28	มากที่สุด
6.	การเตรียมความพร้อมทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุด และอยู่ร่วมกับนักเรียนปกติได้อย่างมีความสุข	4.45	0.97	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	การมีส่วนร่วมด้านนักเรียน	n=314		
		\bar{X}	SD	ระดับ
7.	การเตรียมความพร้อมนักเรียนปกติให้มีความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี ยอมรับความสามารถ และให้การช่วยเหลือ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนรวม อย่างถูกต้อง	4.43	0.71	มาก
8.	การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติในชั้นเรียนที่เหมาะสม	4.41	0.72	มาก
9.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ ในการทำกิจกรรมรวมกันได้	4.47	0.68	มาก
รวม		4.48	0.66	มาก

จากตาราง 4 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, $SD=0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อมด้านการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้อยู่ร่วมกับนักเรียนปกติได้อย่างมีความสุข ($\bar{X}=4.58$, $SD=0.28$) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ ($\bar{X}=4.51$, $SD=0.72$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อมด้านวิชาการและความรู้ความสามารถ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ และการจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติในชั้นเรียนที่เหมาะสม ($\bar{X}=4.41$, $SD=0.70$) ตามลำดับ

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อม

ข้อ	การมีส่วนร่วมด้านสภาพแวดล้อม	n=314		
		\bar{X}	SD	ระดับ
1.	การวางแผนเกี่ยวกับการจัดและปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียนให้มีความเหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	4.34	0.76	มาก
2.	การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม แก่ผู้ปกครอง ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.60	0.84	มากที่สุด
3.	การจัดประชุมครู ผู้ปกครอง และบุคลากรในโรงเรียน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ ถึงความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษกับเด็กปกติ	4.41	0.76	มาก
4.	การให้คำแนะนำแก่ครู ผู้ปกครอง และบุคลากร ให้สามารถดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้สามารถเรียนรู้ร่วมกับนักเรียนปกติได้อย่างเหมาะสม	4.43	0.70	มาก
5.	การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร ได้แก่ ตั๋วอาคาร ทางเข้า ทางข้าม เป็นต้น ให้มีความเหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษกับนักเรียนปกติ	4.31	0.78	มาก
6.	การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในอาคาร ได้แก่ พื้น บันได ทางลาด ทางเดิน เป็นต้น ให้มีความเหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม พร้อมมีป้ายสัญลักษณ์ที่ชัดเจน	4.29	0.80	มาก
7.	การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนอย่างเหมาะสมต่อการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น มุมหน้ากระดาน มุมอ่านหนังสือ มุมพักผ่อน	4.45	0.74	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	การมีส่วนร่วมด้านสภาพแวดล้อม	n=314		
		\bar{X}	SD	ระดับ
8.	การจัดห้องเรียนและห้องพิเศษต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องดนตรี ให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	4.42	0.72	มาก
9.	การเป็นที่มุงานให้ปรึกษา และแนะนำแนวทางในการจัดการเรียนร่วมนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	4.39	0.75	มาก
รวม		4.41	0.67	มาก

จากตาราง 5 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, $SD=0.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม แก่ผู้ปกครอง ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=4.60$, $SD=0.84$) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน อย่างเหมาะสมต่อการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น มุมหน้ากระดาน มุมอ่านหนังสือ มุมพักผ่อน ($\bar{X}=4.45$, $SD=0.74$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในอาคาร ได้แก่ พื้น บันได ทางลาด ทางเดิน เป็นต้น ให้มีความเหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม พร้อมมีป้ายสัญลักษณ์ที่ชัดเจน ($\bar{X}=4.29$, $SD=0.80$) ตามลำดับ

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อ	การมีส่วนร่วมด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	n=314		
		\bar{X}	SD	ระดับ
1.	การจัดทำและปรับหลักสูตรเฉพาะให้เหมาะสมและ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม	4.38	0.75	มาก
2.	การประเมินความสามารถพื้นฐานของนักเรียนที่มี ความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม	4.37	0.76	มาก
3.	การประชุมร่วมกับผู้บริหาร ครู นักวิชาชีพ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผน การศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	4.36	0.77	มาก
4.	การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)	4.38	0.72	มาก
5.	การนำเทคนิคการเรียนการสอนมาใช้ในการจัดการ เรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้ อย่างเหมาะสม ได้แก่ เทคนิคการวิเคราะห์งาน เทคนิค การสอนโดยเพื่อนช่วยสอน เทคนิคระบบการสอน เพื่อนช่วยเพื่อน	4.44	0.68	มาก
6.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สามารถ ร่วมกิจกรรมกับนักเรียนปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.41	0.74	มาก
7.	การประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม	4.46	0.79	มาก
8.	การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม มีการทบทวนแผน และปรับ IEP อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	4.41	0.73	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	การมีส่วนร่วมด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	n=314		
		\bar{X}	SD	ระดับ
9.	การคัดกรอง และประเมินนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม และส่งต่อเข้ารับการศึกษาตามความสามารถและความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล	4.44	0.71	มาก
10.	การจัดการสอนเสริมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมตามความเหมาะสม	4.42	0.74	มาก
รวม		4.40	0.62	มาก

จากตาราง 6 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, $SD=0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม ($\bar{X}=4.46$, $SD=0.79$) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการคัดกรอง และประเมินนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม และส่งต่อเข้ารับการศึกษาตามความสามารถและความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล และการนำเทคนิคการเรียนการสอนมาใช้ในการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้อย่างเหมาะสม ได้แก่ เทคนิคการวิเคราะห์งานเทคนิคการสอนโดยเพื่อนช่วยสอน เทคนิคระบบการสอนเพื่อนช่วยเพื่อน ($\bar{X}=4.44$, $SD=0.71$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการประชุมร่วมกับผู้บริหาร ครู นักสหวิชาชีพ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ($\bar{X}=4.36$, $SD=0.77$) ตามลำดับ

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านเครื่องมือ

ข้อ	การมีส่วนร่วมด้านเครื่องมือ	n=314		
		\bar{X}	SD	ระดับ
1.	การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ เพื่อกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนร่วมและการให้บริการที่ชัดเจน	4.32	0.75	มาก
2.	การจัดทำแผนงานโครงการ เพื่อจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมที่สอดคล้องและตอบสนองต่อนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ	4.37	0.73	มาก
3.	การจัดสรรงบประมาณ เพื่อจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม	4.32	0.79	มาก
4.	การประสานงานกับผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ และผู้เชี่ยวชาญ ในการวางแผนการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้อย่างเหมาะสม	4.32	0.79	มาก
5.	การนำเทคโนโลยี เข้ามารช่วยนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็น	4.37	0.75	มาก
6.	การนำสื่อทางการศึกษา ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	4.41	0.71	มาก
7.	การผลิตสื่อ และนำสื่อทางการศึกษา เพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	4.38	0.73	มาก
8.	การให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ ทางการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การฝึกอาชีพ การแนะแนวทางการศึกษา และการประกอบวิชาชีพ	4.36	0.74	มาก
	รวม	4.36	0.65	มาก

จากตาราง 7 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านเครื่องมือโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, $SD=0.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการนำสื่อทางการศึกษา ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.41$, $SD=0.71$) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการการผลิตสื่อ และนำสื่อทางการศึกษา เพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.38$, $SD= 0.74$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ เพื่อกำหนดทิศทางการปฏิบัติการสอน การจัดการเรียนร่วมและการให้บริการที่ชัดเจน การจัดสรรงบประมาณ เพื่อจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม และการประสานงานกับผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ และผู้เชี่ยวชาญ ในการวางแผนการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.32$, $SD=0.75$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยหาค่าที (t-test: Independent Sample Test) จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน และขนาดของโรงเรียน โดยหาค่าความแปรปรวนทางเดียว F-test (One Way ANOVA) ดังนี้

การวิเคราะห์กรณีกลุ่มเปรียบเทียบแบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยหาค่าที (t-test: Independent Sample Test) ดังตาราง 8

ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและในแต่ละด้าน

การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี (n=241)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=73)			
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD		
1. ด้านนักเรียน	4.45	0.65	4.53	0.70	0.904	0.367
2. ด้านสภาพแวดล้อม	4.38	0.70	4.48	0.55	1.112	0.262
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.40	0.61	4.42	0.64	0.239	0.811
4. ด้านเครื่องมือ	4.35	0.65	4.36	0.58	0.012	0.991
รวม	4.40	0.58	4.45	0.54	0.661	0.509

จากตาราง 8 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน

ผลการวิเคราะห์กรณีกลุ่มเปรียบเทียบมากกว่า 2 กลุ่ม ดังนี้

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน และขนาดของโรงเรียน ใช้สถิติทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของความแปรปรวนโดยใช้สถิติเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' ดังตาราง 9-12

1. จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน ใช้การวิเคราะห์แปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) ดังตาราง 9-10

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและในแต่ละด้าน

การมีส่วนร่วมของครูผู้สอน ในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)	ประสบการณ์ในการสอน					
	น้อยกว่า 5 ปี		5-10 ปี		11 ปีขึ้นไป	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
1. ด้านนักเรียน	4.49	0.64	4.47	0.66	4.47	0.69
2. ด้านสภาพแวดล้อม	4.37	0.51	4.45	0.71	4.37	0.75
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.40	0.57	4.43	0.61	4.36	0.69
4. ด้านเครื่องมือ	4.36	0.59	4.35	0.62	4.36	0.75
รวม	4.40	0.48	4.42	0.55	4.39	0.68

จากตาราง 9 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการสอน น้อยกว่า 5 ปี, 5-10 ปี และตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยเรียงลำดับ ดังนี้ ประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, $SD=0.48$) ประสบการณ์ในการสอน 5-10 ปี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$, $SD=0.55$) และประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, $SD=0.68$)

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวม และในแต่ละด้าน

การมีส่วนร่วม ของครูผู้สอน ในการบริหาร จัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
	ความแปรปรวน					
1. ด้านนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.035	2	0.017	0.039	0.961
	ภายในกลุ่ม	137.00	311	0.441		
	รวม	137.03	313			
2. ด้านสภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	0.492	2	0.246	0.542	0.582
	ภายในกลุ่ม	141.131	311	0.454		
	รวม	141.623	313			
3. ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.287	2	0.143	0.371	0.691
	ภายในกลุ่ม	120.263	311	0.387		
	รวม	120.550	313			
4. ด้านเครื่องมือ	ระหว่างกลุ่ม	0.006	2	0.003	0.007	0.993
	ภายในกลุ่ม	132.065	311	0.425		
	รวม	132.071	313			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.077	2	0.038	0.117	0.890
	ภายในกลุ่ม	102.103	311	0.328		
	รวม	102.180	313			

จากตาราง 10 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนที่มี ประสบการณ์ในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

วิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ดังตาราง 11-13

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและในแต่ละด้าน

การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)	ขนาดของโรงเรียน					
	ขนาดกลาง (n=90)		ขนาดใหญ่ (n=150)		ขนาดใหญ่พิเศษ (n=74)	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
1. ด้านนักเรียน	3.84	0.93	4.37	0.66	4.42	0.54
2. ด้านสภาพแวดล้อม	3.78	0.90	4.31	0.76	4.42	0.55
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.93	0.94	4.26	0.67	4.35	0.59
4. ด้านเครื่องมือ	3.76	0.92	4.27	0.69	4.35	0.60
รวม	3.83	0.89	4.30	0.61	4.39	0.51

จากตาราง 11 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่สังกัดโรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, $SD = 0.89$) โรงเรียนขนาดใหญ่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.61$) และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, $SD = 0.51$)

ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครจำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมและในแต่ละด้าน

การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	19.143	2	9.572	18.294	0.00*
	ภายในกลุ่ม	162.70	311	0.523		
	รวม	181.863	313			
2. ด้านสภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	21.449	2	10.752	18.280	0.00*
	ภายในกลุ่ม	182.460	311	0.587		
	รวม	203.910	313			
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	8.636	2	4.318	7.788	0.01*
	ภายในกลุ่ม	172.421	311	0.554		
	รวม	181.056	313			
4. ด้านเครื่องมือ	ระหว่างกลุ่ม	18.598	2	9.299	16.676	0.00*
	ภายในกลุ่ม	173.423	311	0.558		
	รวม	192.021	313			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	16.477	2	8.239	17.651	0.00*
	ภายในกลุ่ม	145.162	311	0.467		
	รวม	161.640	313			

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้เห็นความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จึงได้ทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีของ Sheffe' (Sheffe's Method) ดังตาราง 13-16

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านนักเรียนเป็นรายคู่

ขนาดของโรงเรียน	\bar{X}	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่	โรงเรียน ขนาดใหญ่ พิเศษ
		3.84	4.37	4.42
ขนาดกลาง	3.84	-	0.53*	0.42*
ขนาดใหญ่	4.37	-	-	0.05
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.42	-	-	-

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานครที่มีโรงเรียนขนาดใหญ่ การมีส่วนร่วมครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ด้านนักเรียนมีความแตกต่างกับครูผู้สอนที่อยู่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ โดยครูผู้สอนที่อยู่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีส่วนร่วมมากกว่า ครูผู้สอนที่อยู่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่มีส่วนร่วมมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านสภาพแวดล้อมเป็นรายคู่

ขนาดของโรงเรียน	\bar{X}	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่	โรงเรียน ขนาดใหญ่ พิเศษ
		3.78	4.31	4.42
ขนาดกลาง	3.78	-	0.53*	0.64*
ขนาดใหญ่	4.31	-	-	0.11
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.42	-	-	-

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีโรงเรียนขนาดใหญ่ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ด้านสภาพแวดล้อม มีความแตกต่างกับครูผู้สอนที่อยู่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ โดยครูผู้สอนที่อยู่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีส่วนร่วมมากกว่าครูผู้สอนสังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่มีส่วนร่วมมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นรายคู่

ขนาดของโรงเรียน	\bar{X}	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน
		ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		3.93	4.27	4.35
ขนาดกลาง	3.93	-	0.34*	0.42*
ขนาดใหญ่	4.27	-	-	0.08
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.35	-	-	-

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีโรงเรียนขนาดใหญ่ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ด้านสภาพแวดล้อม มีความแตกต่างกับครูผู้สอนที่อยู่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ โดยครูผู้สอนที่อยู่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีส่วนร่วมมากกว่าครูผู้สอนที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่มีส่วนร่วมมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียนด้านเครื่องมือเป็นรายคู่

ขนาดของโรงเรียน	\bar{X}	โรงเรียน	โรงเรียน	โรงเรียน
		ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		3.76	4.27	4.35
ขนาดกลาง	3.76	-	0.51*	0.59*
ขนาดใหญ่	4.27	-	-	0.08
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.35	-	-	-

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครที่มีโรงเรียนขนาดใหญ่ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ด้านสภาพแวดล้อม มีความแตกต่างกับครูผู้สอนที่อยู่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ โดยครูผู้สอนที่อยู่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีส่วนร่วมมากกว่าครูผู้สอนที่อยู่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่มีส่วนร่วมมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอนและขนาดของโรงเรียน ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยการอภิปรายผลและข้อเสนอแนะมีรายละเอียดดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครทั้ง 4 ด้าน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.36-4.48 ส่วนมากเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ คือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือตามลำดับ ซึ่งสรุปรายละเอียดรายด้านได้ดังนี้

- 1.1 ด้านนักเรียน พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อมด้านการช่วยเหลือตนเอง ในกิจวัตรประจำวันสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้อยู่ร่วมกับนักเรียนปกติได้อย่างมีความสุข รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อม ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อมด้านวิชาการ และความรู้ความสามารถสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ

1.2 ด้านสภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม แก่ผู้ปกครอง ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนอย่างเหมาะสมต่อการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น มุมหน้ากระดาน มุมอ่านหนังสือ มุมพักผ่อน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร ได้แก่ ตัวอาคาร ทางเข้า ทางข้าม เป็นต้น ให้ความเหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษกับนักเรียนปกติ

1.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียน รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการคัดกรองและประเมินนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม และส่งต่อเข้ารับการศึกษาตามความสามารถและความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการประชุมร่วมกับผู้บริหาร ครู นักสหวิชาชีพ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

1.4 ด้านเครื่องมือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการนำสื่อทางการศึกษา ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการการผลิตสื่อ และนำสื่อทางการศึกษา เพื่อช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วม

ของครูผู้สอนในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ เพื่อกำหนดทิศทางในการสอน การจัดการเรียนร่วมและการให้บริการที่ชัดเจน

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดของโรงเรียน

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษา ปริญญาตรีและระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรีมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี 5-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน ในขนาดใหญ่พิเศษ มีส่วนร่วมในการบริหารงานฯ มากกว่าครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน ขนาดใหญ่และขนาดกลาง

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสามารถเรียงลำดับ จากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน และด้านเครื่องมือ ตามลำดับ อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อม สำหรับการบริหารการจัดการเรียนร่วม ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) และโรงเรียนจัดการเรียนร่วมโดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ตามแนวคิด Cohen and Uphoff (1980, p. 10 อ้างอิงใน พรรณิ มนพัทธ์ปริพัตร, 2560, หน้า 20) โดยโรงเรียนมีการประชุม เพื่อวางแผนร่วมกับผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองในการเตรียมความพร้อมการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในการเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ การเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ และมีการวางแผนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร ภายในอาคาร ภายในห้องเรียน และห้องพิเศษต่าง ๆ ให้เหมาะกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีการประชุมร่วมกับผู้บริหาร ครู นักสหวิชาชีพ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สามารถร่วมกิจกรรมกับนักเรียนปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ การประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม การคัดกรอง และประเมินนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม และส่งต่อเข้ารับการศึกษาตามความสามารถ และความจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล รวมทั้งวางแผนจัดทำโครงการ จัดหางบประมาณ เพื่อผลิตสื่อ และนำเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรภัค ปิ่นกำลัง (2562) ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชมบุญ แยมนาม (2560) ศึกษาเรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนร่วมระดับประถมศึกษาในพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑล พบว่า การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนร่วมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดของโรงเรียน สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่าครู ครูที่มีระดับการศึกษา ปริญญาตรี และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าครู ผู้บริหารโรงเรียนได้สนับสนุนให้ครูในโรงเรียนทุกคน ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างเฉพาะบุคคลของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษกับเด็กนักเรียนปกติ เพื่อให้ครูมีจัดการเรียนการสอนและใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรिता นิลสุข (2558) ศึกษาเรื่อง การบริหารแกนนำจัดการเรียนร่วม พบว่าการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี, 5-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีนโยบายให้ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมีบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) โดยมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จาตุรงค์ เจริญนำ (2558) ศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) จำแนกตามประสบการณ์สอนเด็กพิการเรียนร่วม โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

2.3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีส่วนร่วมในการบริหารงานฯ มากกว่าครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวนครูมากกว่าและมีคุณวุฒิ และประสบการณ์ที่หลากหลายและมีงบประมาณ อาคาร สถานที่ ห้องปฏิบัติการ และห้องพิเศษต่าง ๆ เพียงพอมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ สุรศักดิ์ เรือนงาม (2555) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารการเรียนร่วมของ โรงเรียนแกนนำสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่สังกัดโรงเรียนขนาดต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารการเรียนร่วมโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเครื่องมือ โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมน้อย ดังนั้น โรงเรียนจึงควรมีการจัดทำโครงการในการระดมทรัพยากร เพื่อสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมให้เพียงพอกับความต้องการจำเป็น ของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีส่วนร่วมในการบริหารงานฯ มากกว่าครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง ซึ่งโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางควรจัดโครงการฝึกอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนร่วมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมในสถานบันการศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ที่มีการจัดการเรียนร่วม

2. ควรศึกษาการปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ

3. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร และเครือข่ายในการบริหารจัดการเรียนร่วม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ อินทร์น้อย. (2553). **กระบวนการการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- กมล ฉายาวัดนะ. (2549). **บริหารคนและงานตามหลักของพระพุทธเจ้า.** กรุงเทพฯ: ชบา.
- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. (2553). **กฎกระทรวงเรื่องกำหนดมาตรฐานในการบริหาร และการจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ฉบับที่ 2.** กรุงเทพฯ: บางกอกบล็อก.
- กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **ชุดเอกสารศึกษาด้วยตนเอง เล่ม 13 เรื่อง การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2537). **คู่มือการจัดการเรียนรวม.** กรุงเทพฯ: กลุ่มพัฒนาการศึกษาพิเศษ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.** กรุงเทพฯ: cursulaladpaw.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2557). **เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา.** สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2566, จาก http://www.drkanhit.com/general_articles/articles/general_24.html
- จรววยพร ธรณินทร์. (2550). **ทักษะและประสบการณ์ทางวิชาชีพสำหรับนักบริหารระดับสูง.** ชำราชากรครูและบุคลากรทางการศึกษา, 27(4), 7.
- จันทราณี สงวนนาม. (2551). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2).** กรุงเทพฯ: บั๊คพอยท์.
- จาดูรงค์ เจริญนำ. (2558). **การศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- จำเนียร พลหาญ. (2553). **หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา.** มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จุฑาภรณ์ ธนทวีศิลป์. (2563). **แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, อุตรดิตถ์.

- ชมบุญ แยมนาม. (2560). **การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน
การจัดการเรียนร่วมระดับประถมศึกษาในพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑล.**
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์บุรี, ปทุมธานี.
- ชวนชม บุญศิริ. (2550). **กระบวนการโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการ
พิเศษเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีทในจังหวัดเชียงใหม่.** วิทยานิพนธ์ ค.ม.,
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). **การบริหารงานวิชาการ (พิมพ์ครั้งที่ 4).** ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยี
ทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2555). **หลักทฤษฎี และปฏิบัติการบริหารการศึกษา.** สกลนคร: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทำนอง ภูเกิดพิมพ์. (2551). **แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ
ชุมชน หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน.** กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนสาร บัลลังก์ปัทมา. (2552). **คู่มือการบริหารโรงเรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ.** นครสวรรค์: รีมปิง.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). **การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป ทฤษฎีวิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา.**
กรุงเทพฯ: เนติกุล.
- ธานีินทร์ ศิลป์จารุ. (2553). **การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS
(พิมพ์ครั้งที่ 11).** กรุงเทพฯ: บิสซิเนสฮาร์แอนด์ดี.
- ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย และสุชาติ บางวิเศษ. (2563). **การบริหารและการจัดการศึกษาสู่
การพัฒนาที่ยั่งยืน.** พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธีระพงษ์ พรหมกุล. (2558). **สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท
(SEAT) เป็นฐาน.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2557). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.** นนทบุรี: ธีรณสาร.
- บพิตร โสมณวัฒน์. (2548). **การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็ก
พิเศษเรียนร่วม โรงเรียนบ้านทุ่งนางโกล (อ่อนอำนวนยศิลป์) อำเภอเมือง จังหวัด
ยโสธร.** ยโสธร: สำนักพิมพ์โรงเรียนบ้านทุ่งนางโกล (อ่อนอำนวนยศิลป์).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8).** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เบญจา ชลธารนนท์. (2546). **คู่มือการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท.** กรุงเทพฯ: เพทาย.

- ปรีชญา เวสารัชช์. (2554). **หลักการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ผดุง อารยวิญญู. (2542). **การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ**. กรุงเทพฯ: ธนพัฒนา.
- เพชรรัตน์ ยศคำแหง และนันทรัตน์ เจริญกุล. (2558). การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมตามกรอบโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนวัดด่านสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. **วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา**, 10(3), 362–376.
- พรณี มนพัทธ์ปริพัตร. (2560). **ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- พัชรีดา นิลสุข. (2558). **การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- พัชรี มนต์สนธิ. (2560). **การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- พีรพัฒน์ ชูชัย. (2558). **ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ร่วมเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียน** สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- มนทิพย์ ทรงกิตติพิศาล. (2552). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). **การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ**. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- รดา ธรรมพูนพิสัย. (2556). **สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราวิวาส. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, สงขลา.

- วารีย์ ธีระจิตร. (2541). **การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2547). **การเรียนรู้รวม**. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศรียา นิยมธรรม. (2546). **การศึกษาพิเศษโครงการสารานุกรมศึกษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ศิริยุพา พูลสุวรรณ. (2545). **การติดตาม ผลการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548ก). **การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับแนวโน้มการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548ข). **การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่ภาคปฏิบัติ เพื่อนำนโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สำหรับเด็กและเยาวชนพิการ**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา พ.ศ. 2550**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). **รายงานผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรวมในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม**. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **คู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

- สุกัญญา ชำเพชร. (2538). **ความพร้อมและความต้องการในการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สุรศักดิ์ เรืองงาม. (2555). **การจัดการบริหารการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำ สังกัดกรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- อนูวรรตน์ ช่างหล่อ. (2561). **การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- อมรภัค ปิ่นกำลัง. (2562). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- อุบล เล่นวารี. (2542). **การบริหารและการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วม**. กรุงเทพฯ: จำไทย.
- อุโลวรรณ ทานนท์. (2556). **การศึกษาการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
- Mize, J. C. (1984). **A study of skill needed by south carolina principles to administrator program for child handicapped student**. Carolina: University of south Carolina.
- Riedel, P. B. (1991). **Management and organizational behavior**. London: Financial Times.
- Tjokwardogo, E. E. (1989). **A model for community participation in local school district decision making**. *Dissertation Abstract International*, 42(4), 1481.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา

UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อัจรา วัฒนารงค์
อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา
วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย นิรัญทวี
อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา
วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา
3. ดร.สมพร หวานเสรีจ
อดีตผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง
อาจารย์สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและให้คำปรึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน ในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 36 ข้อ

3. คำตอบที่ได้รับผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยไม่มีผลกระทบต่อกรปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จึงใคร่ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางกฤติยาณี ชนะเคน

นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน () ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ระดับการศึกษา
 - () ระดับปริญญาตรี
 - () ระดับสูงกว่าปริญญาตรี
2. ประสบการณ์ในการสอน
 - () น้อยกว่า 5 ปี
 - () 5-10 ปี
 - () 11 ปีขึ้นไป
3. ขนาดของโรงเรียน
 - () ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 120-719 คน)
 - () ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 720-1,679 คน)
 - () ขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียนตั้งแต่ 1,680 คน ขึ้นไป)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารจัดการการเรียนรู้ร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ด้านนักเรียน (S-Student) ด้านสภาพแวดล้อม (E-Environment) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities) ด้านเครื่องมือ (T-Tool) โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารระดับ น้อยที่สุด

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท(SEAT)	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
1	ด้านนักเรียน(S-Student) ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้อยู่ในระดับใด การประชุม เพื่อวางแผนร่วมกับผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ในการเตรียมความพร้อมการจัดการเรียนการสอนสำหรับ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในการเรียนร่วมกับ นักเรียนปกติ					
2	การจัดปฐมนิเทศนักเรียน เพื่อสร้างความตระหนักและเจต คติที่ดีร่วมกันระหว่างนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และนักเรียนปกติ					
3	การเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับ นักเรียนปกติ					
4	การเตรียมความพร้อมด้านวิชาการและความรู้ความสามารถ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับ นักเรียนปกติ					
5	การเตรียมความพร้อมด้านการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตร ประจำวันสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้ อยู่ร่วมกับนักเรียนปกติได้อย่างมีความสุข					
6	การเตรียมความพร้อมทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ให้ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษสามารถช่วยเหลือ ตนเองได้มากที่สุด และอยู่ร่วมกับนักเรียนปกติได้อย่างมี ความสุข					
7	การเตรียมความพร้อมนักเรียนปกติให้มีความเข้าใจ มีเจตคติที่ ดี ยอมรับความสามารถ และให้การช่วยเหลือนักเรียนที่มี ความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมอย่างถูกวิธี					
8	การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับ นักเรียนปกติในชั้นเรียนที่เหมาะสม					
9	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนที่มี ความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติในการ ทำกิจกรรมร่วมกันได้					

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท(SEAT)	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
10	ด้านสภาพแวดล้อม(E-Environment) ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้อยู่ในระดับใด การวางแผนเกี่ยวกับการจัดและปรับปรุงสภาพแวดล้อม ภายใน และภายนอกโรงเรียนให้มีความเหมาะสมสำหรับ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ					
11	การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และให้ความรู้เกี่ยวกับการ จัดการเรียนร่วม แก่ผู้ปกครอง ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง					
12	การจัดประชุมครู ผู้ปกครอง และบุคลากรในโรงเรียน เพื่อให้ มีความรู้ ความเข้าใจ ถึงความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่มี ความต้องการจำเป็นพิเศษกับเด็กปกติ					
13	การให้คำแนะนำแก่ครู ผู้ปกครอง และบุคลากร ให้สามารถ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้ สามารถเรียนรู้ร่วมกับนักเรียนปกติได้อย่างเหมาะสม					
14	การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร ได้แก่ ตัวอาคาร ทางเข้า ทางข้าม เป็นต้น ให้มีความเหมาะสมสำหรับนักเรียน ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษกับนักเรียนปกติ					
15	การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในอาคาร ได้แก่ พื้น บันได ทาง ลาด ทางเดิน เป็นต้น ให้มีความเหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มี ความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม พร้อมมีป้ายสัญลักษณ์ที่ ชัดเจน					
16	การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนอย่างเหมาะสมต่อการ จัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็น พิเศษ เช่น มุมหน้ากระดาน มุมอ่านหนังสือ มุมพักผ่อน					
17	การจัดห้องเรียนและห้องพิเศษต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด ห้อง คอมพิวเตอร์ ห้องดนตรี ให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนที่มี ความต้องการจำเป็นพิเศษ					
18	การเป็นที่ปรึกษา ให้ปรึกษา และแนะนำแนวทางในการจัดการ เรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ					

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท(SEAT)	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
19	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities) ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้อยู่ในระดับใด การจัดทำและปรับหลักสูตรเฉพาะให้เหมาะสมและเอื้อต่อ การจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็น พิเศษเรียนร่วม					
20	การประเมินความสามารถพื้นฐานของนักเรียนที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม					
21	การประชุมร่วมกับผู้บริหาร ครู นักศึกษาซีพี ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)					
22	การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)					
23	การนำเทคนิคการเรียนการสอนมาใช้ในการจัดการเรียนร่วม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้อย่างเหมาะสม ได้แก่ เทคนิคการวิเคราะห์งาน เทคนิคการสอนโดยเพื่อนช่วย สอน เทคนิคระบบการสอนเพื่อนช่วยเพื่อน					
24	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียน เพื่อให้ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สามารถร่วมกิจกรรม กับนักเรียนปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
25	การประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษเรียนร่วม					
26	การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษเรียนร่วม มีการทบทวนแผนและปรับ IEP อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง					
27	การคัดกรอง และประเมินนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็น พิเศษเรียนร่วม และส่งต่อเข้ารับการศึกษาตามความสามารถ และความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล					
28	การจัดการสอนเสริมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็น พิเศษเรียนร่วมตามความเหมาะสม					

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท(SEAT)	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
29	ด้านเครื่องมือ (T-Tool) ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้อยู่ในระดับใด การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ เพื่อกำหนดทิศทาง ในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนร่วมและ การให้บริการที่ชัดเจน					
30	การจัดทำแผนงานโครงการ เพื่อจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมที่สอดคล้องและตอบสนอง ต่อนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ					
31	การจัดสรรงบประมาณ เพื่อจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม					
32	การประสานงานกับผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ และผู้เชี่ยวชาญ ในการวางแผนการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษได้อย่างเหมาะสม					
33	การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็น พิเศษเรียนร่วม เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกการเรียนการสอน ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็น					
34	การนำสื่อทางการศึกษา ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อช่วยให้นักเรียน ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม					
35	การผลิตสื่อ และนำสื่อทางการศึกษา เพื่อช่วยให้นักเรียน ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม					
36	การให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ ทางการศึกษาสำหรับนักเรียน ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การฝึกอาชีพ การแนะแนวทางการศึกษา และการประกอบ วิชาชีพ					

ขอขอบพระคุณที่ท่านตอบคำถามทุกข้อ

ผู้วิจัย นางกฤติยาณี ชนะเคน

ติดต่อ 061-5192525

ภาคผนวก ค ผลการพิจารณาแบบประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) แบบสอบถาม

ผลการพิจารณาแบบประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถาม

การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้

โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร

ด้านนักเรียน (S : Student)

ด้านนักเรียน (S: Student) หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมส่งเสริมสนับสนุน ร่วมรับผิดชอบในการให้บริการด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในชั้นเรียนร่วม และโรงเรียน ให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษที่แตกต่างจากนักเรียนปกติทั่วไป โดยครูผู้สอนในโรงเรียนมีส่วนร่วมต้องมีการกิจกรรมเตรียมความพร้อม ผักกักขยะ และเสริมทักษะ เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถช่วยเหลือตัวเองได้

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					ค่า IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ						
		คนที่			รวม	ค่า		
1	2	3						
1	ด้านนักเรียน (S : Student) ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้อยู่ในระดับใด การประชุม เพื่อวางแผนร่วมกับผู้บริหาร ครู และ ผู้ปกครองในการเตรียมความพร้อมการจัดการเรียน การสอนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในการเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้	
2	การจัดปฐมนิเทศนักเรียน เพื่อสร้างความตระหนัก และเจตคติที่ดีร่วมกันระหว่างนักเรียนที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษและนักเรียนปกติ	+1	+1	+1	33	1	ใช้ได้	
3	การเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้าน สังคมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เรียนร่วมกับนักเรียนปกติ	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้	

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	
		1	2	3			
4	การเตรียมความพร้อมด้านวิชาการและความรู้ความสามารถสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
5	การเตรียมความพร้อมด้านการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้อยู่ร่วมกับนักเรียนปกติได้อย่างมีความสุข	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
6	การเตรียมความพร้อมทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุด และอยู่ร่วมกับนักเรียนปกติได้อย่างมีความสุข	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
7	การเตรียมความพร้อมนักเรียนปกติให้มีความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี ยอมรับความสามารถ และให้การช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมอย่าง ถูกวิธี	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
8	การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติในชั้นเรียนที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
9	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติในการทำกิจกรรมร่วมกันได้	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้

ด้านสภาพแวดล้อม (E-Environment)

ด้านสภาพแวดล้อม (E-Environment) หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมสภาพกายภาพภายในโรงเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีส่วนร่วมในการจัดให้นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด (Least Restrictive Environment, IRE) เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่ นักเรียน

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	
		1	2	3			
1	ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้อยู่ในระดับใด การวางแผนเกี่ยวกับการจัดและปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียนให้มีความเหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
2	การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม แก่ผู้ปกครอง ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
3	การจัดประชุมครู ผู้ปกครอง และบุคลากรในโรงเรียนเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ ถึงความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษกับเด็กปกติ	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
4	การให้คำแนะนำแก่ครู ผู้ปกครอง และบุคลากรให้สามารถดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้สามารถเรียนรู้ร่วมกับนักเรียนปกติได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
5	การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร ได้แก่ ตัวอาคาร ทางเข้า ทางข้าม เป็นต้น ให้มีความเหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษกับนักเรียนปกติ	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
6	การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในอาคาร ได้แก่ พื้นบันได ทางลาด ทางเดิน เป็นต้น ให้มีความเหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม พร้อมมีป้ายสัญลักษณ์ที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
7	การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนอย่างเหมาะสมต่อการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น มุมหน้ากระดาน มุมอ่านหนังสือ มุมพักผ่อน	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
8	การจัดห้องเรียนและห้องพิเศษต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องดนตรี ให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ					
		คนที่			รวม	ค่า IOC	
1	2	3					
9	การเป็นทีมงานให้ปรึกษา และแนะนำแนวทางในการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities)

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities) หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตร การจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) โดยมีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ทั้งพัฒนาด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้ให้นักเรียนมีพัฒนาการดีขึ้นในทุกด้าน โดยกิจกรรมจะต้องเป็นกิจกรรมสำหรับส่งเสริมทักษะสอดคล้อง และเหมาะสมกับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นรายบุคคล

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ					
		คนที่			รวม	ค่า IOC	
1	2	3					
1	ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้อยู่ในระดับใด การจัดทำและปรับหลักสูตรเฉพาะให้เหมาะสมและ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มี ความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
2	การประเมินความสามารถพื้นฐานของนักเรียน ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
3	การประชุมร่วมกับผู้บริหาร ครู นักสหวิชาชีพ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนการศึกษา เฉพาะบุคคล (IEP)	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
4	การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
5	การนำเทคนิคการเรียนการสอนมาใช้ในการจัดการ เรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
	อย่างเหมาะสม ได้แก่ เทคนิคการวิเคราะห์งาน เทคนิคการสอนโดยเพื่อนช่วยสอน เทคนิคระบบการสอน เพื่อนช่วยเพื่อน						
6	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สามารถร่วมกิจกรรมกับนักเรียนปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
7	การประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
8	การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม มีการทบทวนแผน และปรับ IEP อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
9	การคัดกรอง และประเมินนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม และส่งต่อเข้ารับการศึกษาตามความสามารถและความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล	+1	+1	+1	+3	1	ใช้ได้
10	การจัดการสอนเสริมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมตามความเหมาะสม	+1	0	+1	+2	0.67	ใช้ได้

ด้านเครื่องมือ (T-Tool)

ด้านเครื่องมือ (T-Tool) หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายร่วมปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนพิการหรือที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้แก่ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และการช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา บริการต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการศึกษานักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละประเภท

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					แปรผล
		ผู้เชี่ยวชาญ					
		คนที่			รวม	ค่า IOC	
1	2	3					
1	ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้อยู่ในระดับใด การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ เพื่อกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนร่วม และการให้บริการที่ชัดเจน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	การจัดทำแผนงานโครงการ เพื่อจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ที่สอดคล้องและตอบสนองต่อนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	การจัดสรรงบประมาณ เพื่อจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เรียนร่วม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	การประสานงานกับผู้ปกครอง นักสหวิชาชีพ และ ผู้เชี่ยวชาญ ในการวางแผนการจัดการเรียนร่วมสำหรับ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	การนำเทคโนโลยี เข้ามาช่วยนักเรียนที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษเรียนร่วม เพื่อเอื้ออำนวยต่อ การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับ ความต้องการจำเป็น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	การนำสื่อทางการศึกษา ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อช่วยให้ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเกิดการเรียนรู้ได้ อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	การผลิตสื่อ และนำสื่อทางการศึกษา เพื่อช่วยให้นักเรียน ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเกิดการเรียนรู้ได้อย่าง เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	การให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ ทางการศึกษาสำหรับนักเรียน ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การฝึกอาชีพ การแนะแนวทาง การศึกษา และการประกอบวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	กฤติยาณี ชนะเคน
วัน เดือน ปี เกิด	30 กันยายน 2520
สถานที่เกิด	มหาสารคาม
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2542 ค.บ. (การศึกษาพิเศษ), สถาบันราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม
ที่อยู่ปัจจุบัน	4645 ถนนดินแดง แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400
ผลงานตีพิมพ์	กฤติยาณี ชนะเคน, สันติ บุรณะชาติ และธารินทร์ รसानนท์. (2566). การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้ โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. วารสารพุทธศาสตร์ มจร อุบลราชธานี, 5(3), 581-590.

